

การสร้างสรรค์งานภาพพิมพ์โดยกระบวนการภาพถ่าย
(Photo Lithography) และ Monoprint (สีน้ำ)

โดย

นางมินทร์ลดา จักรชัยอนันต์

ได้รับทุนสนับสนุนงานสร้างสรรค์ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ประจำปีงบประมาณ 2558

ลิขสิทธิ์ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

The Creation of Photo Lithography and Monoprint (Water color)
for Printmaking

BY

MRS.MINTLADA CHAKCHAIANAN

FUNDED CREATION BY BUNDITPATANASILPA INSTITUTE

BUDJET YEAR 2016

COPYRIGHT OF BUNDITPATANASILPA INSTITUTE

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลงได้ ด้วยความเอื้อเฟื้อและเมตตากรุณาจากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ขอกราบขอบพระคุณมา ณ ที่นี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณ ศ. กัญญา เจริญศุภกุล ที่ปรึกษาโครงการ และคณาจารย์สาขาวิชา ภาพพิมพ์ที่ชี้แนะแนวทาง ตลอดจนตรวจสอบข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้

ทั้งนี้ขอกราบพระคุณสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ที่ให้การสนับสนุนงบประมาณวิจัยในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้

หากประโยชน์อันใดที่จะเกิดขึ้นจากงานวิจัยฉบับนี้ ขอกุศลกรรมนี้จงอุทิศแด่ บิดา มารดา ครู อาจารย์ ผู้มีพระคุณทุกท่าน

คำนำ

การสร้างสรรค์ผลงานภาพพิมพ์โดยกระบวนการภาพถ่าย (Photo Lithography) และ Monoprint (สีน้ำ) ผ่านกระบวนการค้นคว้าอย่างมีระบบ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์วรรณกรรม ที่สร้างแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์งานศิลปะ วิเคราะห์ตัวอย่างผลงานของศิลปิน วิเคราะห์เทคนิคเพื่อนำไปใช้ในงานศิลปะและสรุปแนวทางการพัฒนาผลงานศิลปะและพัฒนาความรู้ในการปฏิบัติงาน

จากการวิจัยพบว่า การสร้างสรรค์ผลงานต้องมีการวางแผนงานและต้องเข้าใจธรรมชาติของทั้งสองเทคนิค เพื่อให้ได้ผลงานที่มีคุณค่า ความงาม ก่อเกิดสุนทรีภาพ ต้องฝึกปฏิบัติงานและพัฒนาเทคนิควิธีการในการสร้างสรรค์ให้เกิดความชำนาญ ผู้วิจัยหวังว่าความรู้ที่ได้จะเป็นประโยชน์สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนในสาขาวิชาภาพพิมพ์ต่อไป

นางมินทร์ลดา จักรชัยอนันท์
กันยายน 2558

ชื่องานวิจัย	การสร้างสรรค์งานภาพพิมพ์โดยกระบวนการภาพถ่าย (Photo Lithography) และ Monoprint (สีน้ำ)
ชื่อผู้วิจัย	นางมินทร์ลดา จักรชัยอนันท์
คำสำคัญ	ภาพพิมพ์โพโตลิโธกราฟีและโมนอพรินท์สีน้ำ
ปีงบประมาณ	2558

บทคัดย่อ

การสร้างสรรค์งานภาพพิมพ์โดยกระบวนการภาพถ่าย (Photo Lithography) และ Monoprint (สีน้ำ) เป็นการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะภาพพิมพ์ โดยไม่จำกัดขอบเขต คำนึงว่าทดลองตามกระบวนการทางเทคนิค เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความคิดและจินตนาการ บันทึกเรื่องราว การปลูกฝัง ถ่ายทอดความรัก แฝงด้วยคำสอนจากแม่สู่ลูก โดยการสร้างลวดลายลงบนภาพถ่ายลูกสาว ร่องรอยต่างๆ นั้นมีความหมายและมีความสำคัญผ่านกระบวนการคิด วิเคราะห์ ที่แม่เลือกสรรเพื่อให้ ประทับลงในความทรงจำของลูก ด้วยการสร้างแม่พิมพ์โดยตรงจากไฟล์ข้อมูล (Computer to plate) นำแม่พิมพ์ที่ได้มาชุดขีดให้เกิดร่องลึก (Intaglio Process) เพื่อเพิ่มให้ผลงานมีรายละเอียดในการเขียน ด้วยเทคนิค Monoprint (สีน้ำ) ก่อนการพิมพ์โดยกระบวนการพิมพ์หิน (Lithography) ซึ่งเป็นเทคนิคที่ใช้หลักการนำกับน้ำมันไม่รวมตัวกัน โดยทำภาพที่ต้องการรับหมึกบนแม่พิมพ์ให้เป็นไข แล้วใช้น้ำลูบบนแม่พิมพ์ดังกล่าว น้ำจะไม่เกาะบริเวณไข และเมื่อกำลังหมึกลงบนแม่พิมพ์ หมึกมีคุณสมบัติเป็นน้ำมันจะไม่เกาะติดบริเวณที่เป็นน้ำแต่จะไปเกาะติดบริเวณที่เป็นไขซึ่งเป็นบริเวณที่เป็นภาพ เส้นสีเขื่อน้ำมันที่สร้างแม่พิมพ์ขึ้นจากเทคนิคโพโตลิโธกราฟี ถูกใช้เป็นตัวกำหนดขอบเขตรูปร่าง และเขียนสีน้ำทับลงบนแม่พิมพ์ชั้นเดียวกัน โดยปล่อยให้สีน้ำผสมผสานเคลื่อนและเลื่อนไหลอย่างอิสระในขณะเดียวกันสีน้ำก็สามารถอยู่ในบริเวณที่เป็นรายละเอียดของงานได้ ด้วยการเขียนสีน้ำลงในร่องที่เกิดจากชุดขีดลงบนเพลทที่เตรียมไว้ก่อนหน้าแล้ว เมื่อได้ภาพตามที่ต้องการแล้วจึงนำเข้าแท่นพิมพ์ในคราวเดียวกัน

จากการดำเนินการศึกษาเทคนิควิธีการในงานวิจัยสร้างสรรค์ พบว่า ผลงานมีการ ประสานสอดคล้องกับรูปแบบและเนื้อหาของผลงานได้อย่างมีเอกภาพ มีความงามและเกิดสุนทรียภาพ ช่วยลดกระบวนการสร้างภาพที่ต้องใช้เวลาอย่างมาก สามารถนำความรู้ที่ได้ไปบูรณาการการเรียนการสอนใน สาขาวิชาภาพพิมพ์

Abstract

The creative of Photo Lithography and Monoprint (watercolor) monoprint, the creation of art prints. Without limiting the scope according to research technical processes to be used as a tool to convey ideas and imagination. Save cultivated live love inherent with teachings from mother to child. By creating a pattern onto a photo daughter clues are meaningful and important process thinking that I choose to make an imprint in the memory of the children. By creating molds directly from data files (Computer to plate) remove the molds to be scuffing the trenches (Intaglio Process) to provide the details in writing techniques watercolor monoprint before printing. lithography process, a technique that uses water and oil together. By ink on the image to get a wax mold. Then take a pat on the mold. Water will not solve Islands When the ink is rolled onto the mold. The ink will not qualify as oil sticks to the water, but to adhere to the vicinity of the egg, which is the area's image. The oil painting medium build-up of mold technique. Are used as defined shape. Watercolor and write it down on a piece of the same mold. By letting the water flow freely and mix moving in the water, it can be in the vicinity of the details of it. With stained water into the grooves caused by scratching on plates prepared earlier. When the desired image and then import the printing press at the same time. With stained water into the grooves caused by scratching on plates prepared earlier. When the desired image and then import the printing press at the same time. With stained water into the grooves caused by scratching on plates prepared earlier. When the desired image and then import the printing press at the same time.

The result of research is the work was conducted in accordance with the format and content of the work is unified. There is beauty and aesthetics reduces the time-consuming process visualization. The knowledge gained can be integrated into teaching in the field of printmaking.

สารบัญ

บทคัดย่อ.....	ค
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
คำนำ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญภาพ.....	ซ
บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	
1.1 ความเป็นมาและสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	3
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	3
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
2 วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	
2.1 อิทธิพลจากการสร้างสรรค์ผลงานภาพพิมพ์โดยใช้คุณลักษณะความต่างของน้ำและน้ำมันเรื่อง ครอบครัว.....	5
2.2 อิทธิพลจากการพัฒนาเทคโนโลยีการพิมพ์.....	7
3 วิธีการดำเนินการสร้างสรรค์.....	
3.1 ขั้นตอนการสร้างภาพต้นแบบ.....	11
3.2 ขั้นตอนการชุบกัดให้เกิดร่องลึก (Intaglio Process).....	18
3.3 ขั้นตอนการทำภาพพิมพ์หิน และ Monoprint (สีน้ำ) ลงบนแผ่นอะลูมิเนียม (Aluminum Plate)	20
4 ผลการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	
4.1 วิเคราะห์ผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่ 1.....	32
4.2 วิเคราะห์ผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่ 2.....	34
4.3 วิเคราะห์ผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่ 3.....	36
4.4 วิเคราะห์ผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่ 4.....	38
4.5 วิเคราะห์ผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่ 5.....	40
4.6 วิเคราะห์ผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่ 6.....	42
4.7 วิเคราะห์ผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่ 7.....	44
4.8 วิเคราะห์ผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่ 8.....	46
4.9 วิเคราะห์ผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่ 9.....	48
4.10 วิเคราะห์ผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่ 10.....	50
5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	51
บรรณานุกรม.....	52
ประวัติผู้วิจัย.....	53

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 แม่พิมพ์ ผลงานภาพพิมพ์โดยใช้คุณลักษณะความต่างของน้ำและน้ำมันเรื่อง ครอบครัว	5
2 ผลงาน My Family No.3.....	6
3 เครื่องคอมพิวเตอร์ทูเพลท (Ctp).....	9
4 ขั้นตอนการสร้างภาพต้นแบบงานสร้างสรรค์ชิ้นที่1.....	12
5 ขั้นตอนการสร้างภาพต้นแบบงานสร้างสรรค์ชิ้นที่3.....	13
6 ขั้นตอนการสร้างภาพต้นแบบงานสร้างสรรค์ชิ้นที่5.....	14
7 ขั้นตอนการสร้างภาพต้นแบบงานสร้างสรรค์ชิ้นที่6.....	15
8 ขั้นตอนการสร้างภาพต้นแบบงานสร้างสรรค์ชิ้นที่7.....	16
9 ขั้นตอนการสร้างภาพต้นแบบงานสร้างสรรค์ชิ้นที่8.....	17
10 แม่พิมพ์ที่ขูดขีดให้เกิดร่องลึก.....	18
11 การเขียนลายเส้นด้วยดินสอบนแผ่นอะลูมิเนียม.....	19
12 วัสดุอุปกรณ์สำหรับพิมพ์งาน.....	21
13 ขั้นตอนการผสมหมึกพิมพ์กับผงแมกนีเซียมคาร์บอเนต (Light Magnesium Carbonate B.P. Powder) และการผสมสีน้ำกับกาวอาระบิค.....	22
14 ขั้นตอนการกลิ้งหมึก.....	23
15 ภาพแสดงผลของการเขียนสีน้ำที่ไม่ได้ผสมกาวอาระบิค.....	24
16 ภาพแสดงผลของการเขียนสีน้ำที่ผสมกาวอาระบิค.....	25
17 ใช้ฟองน้ำที่มีความชื้นและลงบนแม่พิมพ์เพื่อสร้างพื้นผิว.....	26
18 ขั้นตอนการเขียนสีน้ำบนแผ่นอะลูมิเนียม.....	27
19 แท่นพิมพ์ระบบกดเคลื่อน.....	28
20 ขั้นตอนการพิมพ์.....	29
21 ภาพผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่1.....	31
22 ภาพผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่2.....	33
23 ภาพผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่3.....	35
24 ภาพผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่4.....	37
25 ภาพผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่5.....	39
26 ภาพผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่6.....	41
27 ภาพผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่7.....	43
28 ภาพผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่8.....	45
29 ภาพผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่9.....	47
30 ภาพผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่10.....	49

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ผู้วิจัยตระหนักดีถึงความสำคัญในการทำหน้าที่แม่แบบที่ดีให้กับลูก เพื่อพัฒนาศักยภาพให้ลูกมีสุขภาพดี เติบโตทั้งร่างกาย กิริยา วาจา อารมณ์ สังคม สติปัญญาและจิตวิญญาณ มีความสามารถในการเรียนรู้ มีคุณธรรม และปรับตัวได้อย่างสร้างสรรค์ในยุคสมัยที่สื่อต่างๆ เข้ามามีบทบาทมีอิทธิพลในการหล่อหลอมพฤติกรรม ความเชื่อส่วนตัว ประเพณีและวัฒนธรรม การเลี้ยงลูกให้ได้ดีนั้น พ่อและแม่คือตัวอย่างที่ดีที่สุดใ้ในสายตาของลูกเพื่อเป็นแรงผลักดันและชักจูงใจลูกให้ไปสู่จุดหมาย ด้วยความรัก คุณธรรม ความเที่ยงตรงและความยุติธรรม มีความอดทน มานะ พยายาม มีจิตใจที่หนักแน่นเข้มแข็ง ดังคำกล่าวของ ท่านติช นัทฮันห์ ที่ว่า

“เรามีอาจก้าวอย่างร้อนรน เพื่อให้ถึงซึ่งความสงบเย็น

เรามีอาจสอนลูกให้เข้าถึงซึ่งความดีด้วยความชั่ว

เรามีอาจสอนลูกให้เข้าถึงซึ่งความงามด้วยความน่าเกลียด

เรามีอาจสอนลูกให้เข้าถึงซึ่งความรักด้วยความชัง

เรามีอาจสอนลูกให้เข้าถึงซึ่งความจริงด้วยความเท็จ

เรามีอาจสอนลูกให้พัฒนาความเป็นมนุษย์โดยไม่พัฒนาตนเอง”

เมื่อปี พ.ศ. 2539 Dr. Vittorio Gallese, Dr. Leonardo Fogassi และ Dr. Giacomo Rizzolatti คณะวิทยาศาสตร์ชาวอิตาลีแห่งมหาวิทยาลัยพาร์มา ค้นพบว่า ในสมองของคนเรามีเซลล์ชนิดหนึ่งเรียกว่าเซลล์กระจกเงา (Mirror Neuron) ซึ่งทำหน้าที่เป็นเหมือนกระจกเงาที่สะท้อนพฤติกรรมที่เด็กเห็นและบังคับให้เลียนแบบพฤติกรรมนั้นทั้งในด้านดีและด้านไม่ดี พฤติกรรมที่ลูกเห็นอย่างสม่ำเสมอจะสะท้อนไปสู่สมองและทำให้ลูกเลียนแบบ เซลล์กระจกเงาทำหน้าที่อัตโนมัติตั้งแต่เด็กเกิด จนอายุครบยี่สิบปี ข้อมูลทางวิทยาศาสตร์นี้ยังช่วยสนับสนุนต้นแบบที่ดีของพ่อแม่เป็นหัวใจสำคัญในการเลี้ยงดู เพื่อเป็นแบบอย่างให้ลูกปั้นตนเองได้อย่างภาคภูมิใจ¹

¹ นิทานแม่ปู่กับลูกปู่ vs. ทฤษฎีเซลล์กระจกเงาสอดคล้องกันอย่างไร,คู่มือการใช้สื่อเสียง ชุด พ่อแม่เลี้ยงบวก ,หน้า 14

หลวงพ่อบุญยานันทภิกขุเคยกล่าวไว้ว่า "พ่อแม่ คือกระจกเงาของลูก" ถ้าพ่อแม่เป็นคนเจ้าอารมณ์ โกรธง่าย หงุดหงิดง่าย ไม่มีเหตุผล ภาพเหล่านี้ก็สะท้อนเข้าไปในสมองลูก และแสดงออกมาในลักษณะเดียวกัน

“ตัวท่านพ่อแม่เป็นกระจกบานใหญ่

ที่ฉายแสดงสะท้อนให้ลูกของท่านได้มองเห็น

จงเช็ดกระจกให้สะอาดและแสดงภาพที่ดีให้ลูกของท่านได้จดจำไว้เถิด”

ในชีวิตจริงแม่ไม่สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับลูกได้ทั้งหมด มีปัจจัยอื่นๆ เข้ามามีบทบาทและส่งผลกระทบ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ หน้าที่การงานที่ต้องรับผิดชอบ การขาดแคลนเวลา ได้บั่นทอนช่วงเวลาอันมีค่าที่สุด ในการสร้างและส่งเสริมลูกให้เติบโตอย่างสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ก่อให้เกิดการแสดงพฤติกรรมที่เป็นแบบอย่างมีทั้งด้านดีและไม่ดี ซึ่งสร้างผลกระทบทางด้านจิตใจของผู้วิจั้อย่างมาก ก่อให้เกิดความรู้สึกกังวล กลัวผลที่สะท้อนออกมาจากการกระทำของแม่ในการเลี้ยงดูลูก จึงเป็นที่มาและแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้เพื่อบันทึกเรื่องราวการปลูกฝัง ถ่ายทอดความรัก แฝงด้วยคำสอนจากแม่สู่ลูก โดยการขีดเขียนลวดลายลงบนภาพถ่ายลูกสาว ร่องรอยต่างๆ นั้นมีความหมายและมีความสำคัญผ่านกระบวนการคิด วิเคราะห์ที่แม่เลือกสรรเพื่อให้ประทับลงในความทรงจำของลูก

การสร้างสรรค์งานภาพพิมพ์โดยกระบวนการภาพถ่าย (Photo Lithography) และ Monoprint (สีน้ำ) ทำงานร่วมกันบนแม่พิมพ์ขึ้นเดียว ด้วยการสร้างแม่พิมพ์โดยตรงจากไฟล์ข้อมูล (Computer to plate) นำแม่พิมพ์ที่ได้มาชุดขีดให้เกิดร่องลึก (Intaglio Process) เพื่อเพิ่มให้ผลงานมีรายละเอียดในการเขียนด้วยเทคนิค Monoprint (สีน้ำ) ก่อนการพิมพ์โดยกระบวนการพิมพ์หิน (Lithography) ซึ่งเป็นเทคนิคที่ใช้หลักการน้ำกับน้ำมันไม่รวมตัวกัน โดยทำภาพที่ต้องการรับหมึกบนแม่พิมพ์ให้เป็นไข แล้วใช้น้ำลูบบนแม่พิมพ์ดังกล่าว น้ำจะไม่เกาะบริเวณไข และเมื่อกำลังหมึกลงบนแม่พิมพ์ หมึกมีคุณสมบัติเป็นน้ำมันจะไม่เกาะติดบริเวณที่เป็นน้ำแต่จะไปเกาะติดบริเวณที่เป็นไขซึ่งเป็นบริเวณที่เป็นภาพ เส้นสีเขื่อน้ำมันที่สร้างแม่พิมพ์ขึ้นจากเทคนิคภาพพิมพ์หิน (Lithography) ถูกใช้เป็นตัวกำหนดขอบเขตรูปร่าง และเขียนสีน้ำทับลงบนแม่พิมพ์ขึ้นเดียวกัน โดยปล่อยให้สีน้ำผสมผสานเคลื่อนและเลื่อนไหลอย่างอิสระในขณะเดียวกันสีน้ำก็สามารถอยู่ในบริเวณที่เป็นรายละเอียดของงานได้ ด้วยการเขียนสีน้ำลงในร่องที่เกิดจากชุดขีดลงบนเพลทที่เตรียมไว้ก่อนหน้าแล้ว เมื่อได้ภาพตามที่ต้องการแล้วจึงนำเข้าแท่นพิมพ์ในคราวเดียวกัน

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อสร้างสรรค์งานภาพพิมพ์ บันทึกเรื่องราวการปลูกฝัง ถ่ายทอดความรัก แฝงด้วยคำสอนจากแม่สู่ลูก โดยกระบวนการภาพถ่าย (Photo Lithography) และ Monoprint (สีน้ำ)

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

สร้างสรรค์ผลงานด้วยเทคนิคผสมระหว่าง ภาพพิมพ์โดยกระบวนการภาพถ่าย (Photo Lithography) และ Monoprint สีน้ำ จำนวน 1 ชุด

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.4.1 ได้สร้างสรรค์ผลงานที่สามารถสะท้อนอารมณ์ ความรู้สึก ให้ผู้ดูได้ทราบถึงแนวคิดในงานและเกิดสุนทรียภาพ

1.4.2 มีความชำนาญสามารถควบคุมความต่างในการสร้างสรรค์ผลงานภาพพิมพ์เทคนิคผสม เพื่อลดกระบวนการสร้างภาพที่ต้องใช้เวลามาก ประยุกต์ปรับเปลี่ยนเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพกาลในปัจจุบันและนำไปถ่ายทอดให้นักศึกษาในลำดับต่อไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

การสร้างสรรคงานภาพพิมพ์โดยกระบวนการภาพถ่าย (Photo Lithography) และ Monoprint (สีน้ำ)

การทำงานร่วมกันบนแม่พิมพ์ขึ้นเดียว ด้วยการสร้างแม่พิมพ์โดยตรงจากไฟล์ข้อมูล (Computer to plate) พิมพ์โดยกระบวนการพิมพ์หิน (Lithography) และเขียนด้วยเทคนิค Monoprint (สีน้ำ) นำเข้าแทนพิมพ์ในคราวเดียวกัน

Gum Arabic

เป็นวัสดุที่มีความสำคัญในการสร้างสรรค์ผลงานภาพพิมพ์หินมากที่สุด การนำภาวกระถินมาใช้ร่วมในผลงานนั้นเพราะต้องการความหนืดเหนียว มีส่วนช่วยให้วัสดุไขเขียนลงบนแม่พิมพ์เกาะติดแม่พิมพ์ได้อย่างดีเยี่ยมในขั้นตอนการเคลือบแม่พิมพ์หลังจากเขียนด้วยวัสดุไขในรูปแบบต่าง ๆ สามารถละลายน้ำได้รวดเร็วและคุณสมบัติที่มีส่วนช่วยให้แม่พิมพ์อุ้มน้ำและเก็บกักน้ำได้ดี Gum Acacia อาจเรียกว่า กัมอะคาเซีย หรือ กัมอะราบิก (Gum Arabic) เป็นกัม (Gum) ประกอบด้วยคาร์โบไฮเดรต (Carbohydrate) เป็นสารในกลุ่มไฮโดรคอลลอยด์ (Hydrocolloid) ประเภทพอลิแซ็กคาไรด์ (Polysaccharide) และประเภทเฮเทอโรพอลิแซ็กคาไรด์ (Heteropolysaccharide) ที่ใช้เพื่อเป็นวัตถุเจือปนในอาหาร (Food Additive) Acacia หรือ Gum Arabic เป็นยาง (Exudate) ที่ได้จากต้นไม้สกุล อะคาเซีย (Acacia) เช่น Acacia Senegal และ Acacia Seyal น้ำยางจะไหลเกาะกันเป็นก้อน เมื่อกระทบกับความร้อนจากแสงแดดจะแห้งแข็งตัว²

² พิมพ์เพื่อ พรเฉลิมพงศ์ และนิธิยา รัตนปณนธ์, Gum acacia กัมอะคาเซีย, เข้าถึงเมื่อ 19

บทที่ 2

วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 อิทธิพลจากการสร้างสรรค์ผลงานภาพพิมพ์โดยใช้คุณลักษณะความต่างของน้ำและน้ำมัน เรื่อง ครอบครัว

การสร้างสรรค์ผลงานภาพพิมพ์เทคนิคผสม (Mixed Techniques) ลงบนแม่พิมพ์ขึ้นเดียว โดยอาศัยกรรมวิธีภาพพิมพ์หินและเทคนิคภาพพิมพ์ขึ้นเดียวโดยการเขียนสีน้ำ ที่มีคุณลักษณะแตกต่างกัน มีเอกลักษณ์เฉพาะ โดยใช้ภาพถ่ายชีวิตประจำวัน เน้นสัมพันธ์ภาพระหว่างสมาชิกในครอบครัว เช่น แม่กับลูก พ่อกับลูกและพี่กับน้อง ซึ่งแต่ละภาพที่เลือกมาเป็นต้นแบบนั้น ผู้วิจัยมีความรู้สึกประทับใจในช่วงเวลาที่บันทึกเรื่องราวผ่านกล้องถ่ายรูปแสดงให้เห็นความรักความอบอุ่นที่เกิดขึ้นภายในครอบครัว สร้างสรรค์ผลงานมุ่งเน้นให้เห็นผลจากธรรมชาติของเทคนิคอย่างแท้จริงโดยให้ภาพถ่ายทำหน้าที่เป็นตัวกำหนดการใช้ทัศนธาตุต่างๆ ในระดับหนึ่งเท่านั้น

ภาพที่ 1 แม่พิมพ์ ผลงานภาพพิมพ์โดยใช้คุณลักษณะความต่างของน้ำและน้ำมันเรื่อง ครอบครัว

ภาพที่ 2

ชื่อผลงาน

My Family No.3, 2014

เทคนิค

Lithography, Monoprint (สีน้ำ)

ขนาด

60 x 80 ซม.

จากการศึกษาผลงานสร้างสรรค์ผู้วิจัยพบว่าการทำงานบนความต่างของทั้งสองเทคนิคขาดการประสานกลมกลืน ค่าน้ำหนักของผลงานต่างกันไม่สามารถสร้างค่าน้ำหนักที่เข้มสุดด้วยเทคนิคการเขียนสีน้ำ เท่ากับหมึกพิมพ์ สีที่เขียนจะลอยอยู่บริเวณผิวหน้าของแม่พิมพ์เท่านั้น การเขียนรายละเอียดและน้ำหนักเข้มสุดจึงทำได้ยาก เนื่องด้วยเพลทไม่สามารถดูดซับน้ำได้ต่างจากการเขียนสีน้ำลงบนกระดาษ อีกทั้งการเขียนสีน้ำลงบนเพลทสีเทา ไม่สามารถเห็นค่าน้ำหนักและสีได้อย่างชัดเจน ผลงานสร้างสรรค์ดังกล่าวข้างต้นนำมาสู่ โครงการ การสร้างสรรค์งานภาพพิมพ์โดยกระบวนการภาพถ่าย (Photo Lithography) และ Monoprint (สีน้ำ)

2.2 อิทธิพลจากการพัฒนาเทคโนโลยีการพิมพ์

จากการศึกษาภาพพิมพ์หินเป็นเทคนิคที่สร้างขึ้นโดย อล้อยส์ เซอเนอฟเฟลเดอร์ (Alois Senefelder) นักเขียนชาวเยอรมัน ในปี ค.ศ. 1798 ได้มีการประดิษฐ์เครื่องพิมพ์หิน (Lithography) ซึ่งเป็นการพิมพ์พื้นราบ ใช้หลักการนำกับน้ำมันไม่รวมตัวกัน ผิวของแม่พิมพ์ชนิดนี้จะเสมอกันหมด โดยทำภาพที่ต้องการรับหมึกบนแม่พิมพ์หินให้เป็นไข แล้วใช้น้ำผสมกาวกระถินลูบบนแม่พิมพ์หินดังกล่าว น้ำที่ผสมกาวกระถินจะไม่เกาะบริเวณไข และเมื่อกลิ้งหมึกลงบนแม่พิมพ์ หมึกก็มีคุณสมบัติเป็นน้ำมันจะไม่เกาะติดบริเวณที่เป็นน้ำแต่จะไปเกาะติดบริเวณที่เป็นไขซึ่งเป็นบริเวณที่เป็นภาพ เมื่อนำแผ่นกระดาษมาทาบบนแม่พิมพ์ก็จะเกิดภาพบนกระดาษนั้นและให้ภาพที่คมชัดสวยงามกว่าระบบการพิมพ์อื่นในยุคนั้น

ภาพพิมพ์หินได้แพร่กระจายไปสู่ประเทศต่างๆ ในยุโรปและในสหรัฐอเมริกา โดยระยะเริ่มแรกเป็นการพิมพ์ในเชิงพาณิชย์ จุดเริ่มต้นในการทำภาพพิมพ์หินในแนววิจิตรศิลป์ คือ การที่ เซเนเฟลเดอร์ได้นำผลงานจิตรกรรมและงานวาดเส้นของศิลปินที่มีชื่อเสียงมาเป็นต้นแบบ และทำการพิมพ์ภาพจำลองผลงาน ด้วยกระบวนการพิมพ์ด้วยแม่พิมพ์หิน ซึ่งเป็นที่นิยมมากในประเทศเยอรมันและประเทศใกล้เคียง การนำภาพของศิลปินในยุคนั้นมาทำเป็นภาพจำลองโดยกระบวนการพิมพ์หิน ภาพจำลองที่สร้างขึ้นเป็นที่นิยมอย่างมาก นับเป็นการเพิ่มคุณค่าและบทบาทของภาพพิมพ์หิน จนกระทั่งราว ค.ศ. 1814 ได้มีการเปลี่ยนแปลงการเขียนแม่พิมพ์โดยมีการเขียนด้วยดินสอไขและเกรยองเข้ามาทำให้ในช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 19 ได้มีงานภาพพิมพ์หินที่ทรงคุณค่าขึ้นมามากมาย ต่อมาเซเนเฟลเดอร์ได้ทำภาพพิมพ์หินสี โดยช่วงแรกจะเน้นที่ลวดลายผ้า นอกจากนี้งานภาพพิมพ์หินสีในช่วงแรกยังสร้างโดย Josef Weishaupt และ Peter Fendi การผลิตภาพพิมพ์หินสีได้รับการตอบรับอย่างกว้างขวางด้วยต้นทุนการผลิตภาพพิมพ์หินสีต่ำกว่างานพิมพ์จากโลหะอีกทั้งสามารถพิมพ์สีสว่างได้ดี จึงแพร่หลายในการพิมพ์โฆษณาและสื่อต่างๆ ในขณะนั้นและในปี ค.ศ. 1818 เซเนเฟลเดอร์ได้ทำแผ่นสังกะสี (Zinc Plate) มาทำแม่พิมพ์แทนหินปูนเนื่องจากมีความนิยมทำภาพพิมพ์หินสีมากขึ้นการใช้แผ่นสังกะสีแทนจึงเคลื่อนย้ายได้สะดวก ในการพิมพ์สีหลายสีและแยกแม่พิมพ์หลายชิ้น ในปี ค.ศ. 1837 ก็อดฟร็ว เองเงิลมานน์ (GODEFROY ENGELMANN) ช่างพิมพ์หินชาวฝรั่งเศส ได้คิดการพิมพ์ระบบสี่สีคือการแยกแม่พิมพ์เป็นสี่แม่พิมพ์ ประกอบด้วยแม่พิมพ์สีเหลือง แดง น้ำเงิน และดำ โดยจะพิมพ์ทีละสีและพิมพ์สีดำท้ายสุดภาพที่เกิดขึ้นจะเป็นสีซ้อนทับผสมกันตามต้นแบบ เรียกว่า “CHROMOLITHOGRAPH”

ในปี ค.ศ. 1905 ชาวอเมริกันชื่อนายไอรา วอชิงตัน รูเบล (Ira Washington Rubel) ได้ค้นพบวิธีทำให้ภาพคมชัดขึ้นโดยบังเอิญ กล่าวคือ แทนที่จะให้กระดาษรับหมึกโดยตรงจากแม่พิมพ์ ก็ให้ผ้าเย็บเป็นลูกดทับและรับหมึกจากแม่พิมพ์ก่อน แล้วผ้าเย็บจึงกดทับถ่ายหมึกที่เป็นภาพพิมพ์ไปยังกระดาษอีกที เนื่องจากผ้าเย็บมีความนิ่ม การส่งถ่ายหมึกจึงสมบูรณ์ ภาพจึงคมชัดสวยงามยิ่งขึ้น การพิมพ์ที่มีการถ่ายทอดภาพพิมพ์สองครั้งนี้ถูกเรียกว่าการพิมพ์ออฟเซต (Offset Printing)

ในปัจจุบันการพิมพ์ระบบออฟเซตเป็นมาตรฐานการพิมพ์ที่นิยมใช้กันทั่วไป การพิมพ์พื้นราบที่รู้จักกันในนามพิมพ์หินได้พัฒนาจากการใช้คนดึงแผ่นหินที่หนาและหนักกลับไปกลับมา เพื่อทำการพิมพ์ได้ชั่วโมงละไม่กี่แผ่นได้มีความเปลี่ยนแปลงเป็นลำดับ จากการใช้แรงคนเป็นเครื่องจักร ใช้น้ำ และจากเครื่องจักร ใช้น้ำเป็นเครื่องยนต์พร้อมกับเปลี่ยนลักษณะของแผ่นภาพพิมพ์จากหินเป็นโลหะ ที่บางเบาสามารถโค้งโอบรอบไม้ได้และได้ใช้เป็นผืนผ้าเย็บ (rubber printing) กระดาษหรือวัสดุพิมพ์จะไม่สัมผัสกับแม่พิมพ์(plate cylinder)โดยตรง แต่จะอยู่ในระหว่างโมผ้าเย็บ (blanket cylinder) กับโมกดพิมพ์(impression cylinder) ชื่อของวิธีนี้ เคยเรียกเมื่อเริ่มแรกว่า "ลิโธกราฟี" (Lithography) อันเป็นภาษากรีก ที่มีความหมายว่าเขียนบนหิน ได้เปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมคำว่า เซตออฟ (set-off) หรือ "ออฟเซต" (offset) ซึ่งหมายถึงการพิมพ์ได้รับหมึกจากแม่พิมพ์ไปหมดแต่ละแผ่น แล้วเตรียมรับหมึกพิมพ์ในแผ่นต่อไป ชื่อของวิธีพิมพ์นี้จึงเรียกว่า "ออฟเซตลิโธกราฟี"(offset lithography) ในปัจจุบันสามารถพิมพ์ลงบนวัสดุพิมพ์หลายชนิดไม่ว่าจะเป็นกระดาษผิวหยาบ พลาสติก ผ้าแพร หรือแผ่นโลหะ

หลักการสามโมในการพิมพ์ออฟเซต

1. โมแม่พิมพ์ (plate cylinder)เป็นโลหะทรงกระบอกที่รองรับแผ่นแม่พิมพ์โลหะซึ่ง โอบโม่ไว้และมีที่จับยึดไว้อย่างมั่นคงมีตำแหน่งสัมผัสกับลูกกลิ้งน้ำและลูกกลิ้งหมึกชุดสุดท้ายและสัมผัสกับโมในขณะพิมพ์ ถ่ายโอนภาพจากแม่พิมพ์ลงบนโมยาง

2. โมยาง (blanket cylinder) เป็นโลหะทรงกระบอกสำหรับรองรับแผ่นผ้าเย็บที่โอบโม่และจับยึดอย่างมั่นคงมีตำแหน่งสัมผัสระหว่างโมแม่พิมพ์กับวัสดุพิมพ์ทำหน้าที่รับหมึกพิมพ์จากบริเวณภาพของแม่พิมพ์ ในลักษณะกลับซ้ายเป็นขวาหรือขวาเหมือนภาพส่งกระจก และถ่ายโอนภาพนั้น ลงสู่วัสดุพิมพ์ในลักษณะภาพที่เป็นจริง

3. โมกดพิมพ์ (impression cylinder) เป็นโลหะทรงกระบอกสำหรับรองรับวัสดุพิมพ์มีตำแหน่งประชิดกับโมยาง ทำหน้าที่กดวัสดุพิมพ์ให้สัมผัสกับโมยาง โดยมีวัสดุพิมพ์แทรกอยู่ระหว่างกลาง

การพิมพ์ระบบออฟเซตมีการพัฒนาในหลายด้าน มีการใช้แม่พิมพ์เป็นแผ่นโลหะ เคลือบสารไวแสงลงบนแม่พิมพ์ ปรับปรุงการสร้างภาพบนแม่พิมพ์ที่มีความละเอียดสูงขึ้น มีการคิดค้นการพิมพ์ออฟเซตแบบไร้น้ำโดยใช้แม่พิมพ์ที่เคลือบด้วยซิลิโคนซึ่งไม่ถูกกับน้ำมันและส่วนที่เป็นภาพนั้น ซิลิโคนจะถูกกัดออกไป อีกทั้งมีการพัฒนาเครื่องพิมพ์ให้พิมพ์งานเร็วขึ้น แม่นยำขึ้น คุณภาพงานพิมพ์ดีขึ้น พิมพ์สอดสีได้ในการพิมพ์เที่ยวเดียว มีทั้งเครื่องพิมพ์แบบป้อนแผ่นและเครื่องพิมพ์แบบป้อนม้วน เนื่องจากคุณภาพงานพิมพ์ที่ดีและมีความคล่องตัวสูง การพิมพ์ระบบออฟเซตจึงเป็นที่นิยมและใช้กันอย่างแพร่หลายและกว้างขวางตามโรงพิมพ์ต่าง ๆ จนถึงปัจจุบัน

ขบวนการก่อนการพิมพ์ (Prepress Process) ขบวนการก่อนพิมพ์ได้ถูกพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่มีการนำเครื่องคอมพิวเตอร์มาใช้ในการออกแบบและควบคุมขบวนการทำแม่พิมพ์ ในปัจจุบัน ต้นฉบับ/อาร์ตเวิร์คที่ถูกส่งเข้ามามักเป็นรูปแบบของไฟล์ดิจิทัล ขบวนการก่อนการพิมพ์ที่กล่าวในที่นี้จะอิงระบบดิจิทัลในการทำงานมาเป็นฟิล์มสไลด์/ฟิล์มเนกาทีฟ จำเป็นต้องแปลงภาพเหล่านี้ให้เป็นข้อมูลดิจิทัลซึ่งทำได้โดยใช้เครื่องสแกนเนอร์ (Computer Scanner)

การทำฟิล์มแยกสี (Process Film Making) เป็นการทำให้ฟิล์มที่แยกเป็นสี ๆ สำหรับทำแม่พิมพ์ชุดหนึ่ง ๆ หลักการของการทำฟิล์มแยกสีคือ การแยกภาพในไฟล์งานออกมาเป็นภาพสีโดด ๆ โดยมาตรฐานจะได้ภาพแม่สีสี่ภาพ ซึ่งเป็นภาพสีของ CMYK (Cyan Magenta Yellow Black) ไฟล์งานจะถูกส่งเป็นไฟล์ในรูปแบบโพสคริปต์ (PostScript File) แล้วแปลงเป็นไฟล์รูปแบบราสเตอร์ (Raster File) ส่งไปเครื่องยิง/พิมพ์ฟิล์มที่มีชื่อเรียกว่า เครื่องอิมเมจเซตเตอร์ (Imagesetter) ซึ่งเป็นเครื่องพริ้นเตอร์แบบหนึ่งที่ใช้ลำแสงสร้างภาพแบบฮาฟโทน (Halftone) บนแผ่นฟิล์มไวแสง ได้ฟิล์มที่มีภาพขาวดำตามภาพของสีแต่ละสีที่แยกไว้ และเรียกฟิล์มชุดนี้ว่าฟิล์มแยกสี

การทำแม่พิมพ์ (Plate Making) เมื่อได้ฟิล์มแยกสีก็นำฟิล์มของแต่ละสีมาทาบกับแม่พิมพ์ที่เคลือบด้วยสารไวแสง ทำการฉายแสง ส่วนที่โดนแสงจะทำปฏิกิริยากับสารไวแสง เมื่อนำไปล้างน้ำยาก็จะเกิดภาพบนแม่พิมพ์สำหรับการพิมพ์ต่อไป ในปัจจุบันมีการสร้างเครื่องทำแม่พิมพ์โดยตรงจากคอมพิวเตอร์โดยไม่ต้องทำฟิล์มแยกสีก่อน เครื่องดังกล่าวมีลักษณะการทำงานคล้ายเครื่องอิมเมจเซตเตอร์ แต่เปลี่ยนวัสดุที่จะรับลำแสงเพื่อสร้างภาพจากฟิล์มไวแสงเป็นแม่พิมพ์ไวแสง เครื่องที่ใช้ทำแม่พิมพ์จากคอมพิวเตอร์ในระบบออฟเซตเรียกว่า เครื่องเพลทเซตเตอร์ (Platesetter)

ปัจจุบันเครื่องอิมเมจเซตเตอร์จะค่อย ๆ หายไปจากระบบการผลิตฟิล์มสำหรับทำแม่พิมพ์ อย่างเช่นระบบพิมพ์ออฟเซต จะมีเครื่องคอมพิวเตอร์ทูปเลท (Ctp) เป็นขบวนการเอาที่พุทเพลทหรือทำแม่พิมพ์เพลทโดยตรงจากไฟล์ข้อมูลซึ่งไม่ต้องผ่านขบวนการตั้งแต่ เอาท์พุทฟิล์ม เลย์ฟิล์ม จนกระทั่งถึงการอัดเพลท ทำให้ลดความผิดพลาดจากขบวนการดังกล่าวได้ และเม็ดสกรีนบนเพลท CTP ที่ได้มีความคมชัดและแน่นอนกว่าระบบเก่า เนื่องจากการสร้างเม็ดสกรีนจากเลเซอร์โดยตรง

ภาพที่ 3 เครื่องคอมพิวเตอร์ทูปเลท (Ctp)

การสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ ผู้วิจัยเลือกวิธีการสร้างภาพโดยนำไฟล์ภาพต้นแบบสร้างแม่พิมพ์ด้วยเครื่อง คอมพิวเตอร์ทุพลท ซึ่งเป็นนวัตกรรมที่พัฒนาอย่างต่อเนื่องในการพิมพ์เชิงพาณิชย์ โดยการพิมพ์แบบถ่ายโอนความร้อน (Thermal Transfer Printing) ใช้หลักการถ่ายความร้อนจากหัวพิมพ์ไปยังฟิล์มที่เคลือบด้วยหมึกพิมพ์ทำให้หมึกพิมพ์หลุดไปเกาะติดกับวัสดุที่ใช้พิมพ์จนเกิดเป็นภาพ แต่ยังคงมีกระบวนการพิมพ์โดยอาศัยความไม่เข้ากันของน้ำและน้ำมันเช่นเดิม จึงสามารถนำกระบวนการสร้างแม่พิมพ์ที่ใช้ในระบบอุตสาหกรรมโรงพิมพ์ร่วมกับการพิมพ์ในแบบดั้งเดิมได้ เพื่อช่วยในการสร้างภาพอย่างรวดเร็ว ลดขั้นตอนการทำงาน จากเดิมที่ต้องสร้างแม่พิมพ์โดยการเขียนภาพด้วยวัสดุที่เป็นไข เมื่อภาพที่ต้องการเขียนเสร็จสมบูรณ์แล้ว ต้องเคลือบหน้าแม่พิมพ์ด้วยกาวอาระบิก (Arabic gum) ทิ้งไว้ 1 คืน เพื่อให้วัสดุไขที่ใช้เขียนติดกับแม่พิมพ์อย่างสนิท ต้องมีขั้นตอนการกัดกรด ขั้นตอนการล้างวัสดุไขบนแม่พิมพ์ที่เขียนไว้ (Wash Out) ขั้นตอนเป็นการสร้างฐานไขให้ติดแน่น และขั้นตอนการสร้างฐานหมึกให้ติดกับแม่พิมพ์ ผู้วิจัยจึงมีความมุ่งหมายที่จะสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้เพื่อศึกษาและพัฒนาเทคนิควิธีการในการสร้างสรรค์ให้เกิดความชำนาญมากขึ้น ลดกระบวนการสร้างภาพที่มีขั้นตอนซับซ้อน แตกต่างจากธรรมเนียมปฏิบัติของงานภาพพิมพ์ ซึ่งกว่าจะออกมาเป็นภาพพิมพ์ที่สมบูรณ์แต่ละภาพต้องใช้เวลาและแม่พิมพ์จำนวนมาก ประยุกต์ปรับเปลี่ยนเพื่อให้เหมาะกับการเรียนการสอนสาขาวิชาภาพพิมพ์ในปัจจุบัน โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับการบันทึกเรื่องราวที่แม่เลือกสรรให้ประทับลงในความทรงจำของลูกค้า เพื่อปลุกฝัง ถ่ายทอดความรัก แฝงด้วยคำสอนจากแม่สู่ลูก ซึ่งได้รับอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมภายในครอบครัวปัจจุบัน ลูกมีความคิดเป็นของตัวเองอย่างชัดเจนและรวดเร็วขึ้นมาก อาจเป็นเพราะเติบโตในยุคสมัยที่สื่อต่างๆ เข้ามามีบทบาท มีอิทธิพลในการหล่อหลอม พฤติกรรม การแสดงความคิดเห็นความอ่าน มีหลายครั้งที่ได้ยินลูกตั้งคำถามหรือบอกเล่าเรื่องราว สะท้อนให้เห็นถึงข้อมูลที่เขาได้รับทั้งจากบทเรียนที่ได้จากภายในครอบครัวและจากสังคมภายนอก ทำให้ผู้วิจัยเกิดจินตนาการ เห็นภาพเรื่องราวต่างๆ ที่เขาสัมผัสและรู้สึกกับประสบการณ์การเรียนรู้ชีวิต ซึ่งไม่อาจปฏิเสธได้เลยว่าทุกๆ สถานการณ์ ทุกๆ คำพูด ไม่ว่าจะเล็กหรือใหญ่ สำคัญหรือไม่ ดีหรือร้าย สิ่งต่างๆ เหล่านี้ ได้ถูกบันทึกไว้ในความทรงจำ และเป็นตัวหล่อหลอม แสดงสัจธรรม สะท้อน ค่านิยม วิสัยทัศน์ พฤติกรรมการใช้ชีวิตของครอบครัวเล็กๆ ครอบครัวหนึ่ง

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงานสร้างสรรค์

โครงการสร้างสรรค์งานภาพพิมพ์โดยกระบวนการภาพถ่าย (Photo Lithography) และ Monoprint (สีน้ำ) ได้กำหนดรูปแบบ เนื้อหาและวิธีการในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะภาพพิมพ์ บน ระบาย 2 มิติ โดยการตรวจสอบความรู้สึก หาข้อมูลที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวัน บันทึกภาพ ค้นหา ความหมายเชิงสัญลักษณ์ ศึกษาและเรียนรู้จากผลงานศิลปะผ่านศิลปินที่ส่งผลต่อความรู้และสามารถ แทนค่าความคิด โดยมีวิธีการดำเนินงานสร้างสรรค์ ดังนี้

3.1 ขั้นตอนการสร้างภาพต้นแบบ

3.1.1 เลือกภาพถ่ายลูกสาว ที่บันทึกด้วยแท็บเล็ต เนื่องจากจะสามารถถ่ายภาพในช่วงเวลาที่ประทับใจได้ในทุกๆ เวลาและสถานที่ หากใช้กล้องถ่ายรูปคุณภาพสูงและตั้งใจถ่าย จะไม่ได้ภาพที่เป็นไปตามธรรมชาติ

3.1.2 Print ภาพถ่ายต้นแบบลงบนกระดาษ A4 ด้วยเครื่อง Print Laser (สีดำ)

3.1.3 เขียนรายละเอียดเพิ่มเติมเรื่องราวที่ต้องการนำเสนอลงในภาพ ซึ่งขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยให้ลูกมีส่วนร่วมในการวาดภาพระบายสีและปะติดสติ๊กเกอร์อย่างอิสระ

3.1.4 นำภาพที่ได้ไปสแกนเข้าคอมพิวเตอร์และตั้งค่าไฟล์ภาพขนาดเท่าจริงให้มีความละเอียดไม่ต่ำกว่า 200 dpi/ตารางนิ้ว เพราะหากนำภาพที่มีขนาดเล็กและความละเอียดต่ำ เมื่อนำไปขยายจะทำให้ภาพแตก ตั้งค่าภาพขาว – ดำ (Mode Grayscale)

3.1.5 ปรับแต่ง ลด ตัดทอน ด้วยโปรแกรม Photoshop ลดความชัดเจนของค่าน้ำหนักและรูปทรงคนที่ได้จากการถ่ายภาพลงให้มีความสว่างมากขึ้น เพื่อให้สีน้ำที่จะเขียนทับลงไปมีความสดใสและชัดเจน ในบางภาพอาจมีการจัดองค์ประกอบศิลป์ขึ้นใหม่ โดยการใช้ทัศนธาตุ เส้น สี แสงเงา รูปร่าง รูปทรง พื้นผิว พื้นที่ว่าง คำนึงถึงหลักการทางศิลปะที่ได้จากการศึกษาผลงาน ศิลปกรรมของศิลปินทั้งในและต่างประเทศ เช่น ดุลยภาพ การเน้น ความกลมกลืน จังหวะ การเคลื่อนไหว ความหลากหลาย ความลดหลั่น มาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน

3.1.6 วางแผนแบ่งแยกกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานด้วยเทคนิคต่างๆ ให้เกิดความประสานกลมกลืนกันระหว่างภาพถ่ายและการเขียนสีน้ำ

3.1.7 เมื่อได้ไฟล์ภาพที่สมบูรณ์แล้ว กลับด้านจากซ้ายเป็นขวา นำเข้าโรงพิมพ์เพื่อสร้างแม่พิมพ์โดยตรงจากไฟล์ข้อมูล (Computer to plate)

ภาพที่ 4 ขั้นตอนการสร้างภาพต้นแบบงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 1

ที่มา : ข้อมูลจากผู้วิจัย

ภาพที่ 5 ขั้นตอนการสร้างภาพต้นแบบงานสร้างสรรค์ขั้นที่ 3

ที่มา : ข้อมูลจากผู้วิจัย

ภาพที่ 6 ขั้นตอนการสร้างภาพต้นแบบงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 5

ที่มา : ข้อมูลจากผู้วิจัย

1	2
3	4

ภาพที่ 7 ขั้นตอนการสร้างภาพต้นแบบงานสร้างสรรค์ขั้นที่ 6

ที่มา : ข้อมูลจากผู้วิจัย

ภาพที่ 8 ขั้นตอนการสร้างภาพต้นแบบงานสร้างสรรค์ขั้นที่ 7

ที่มา : ข้อมูลจากผู้วิจัย

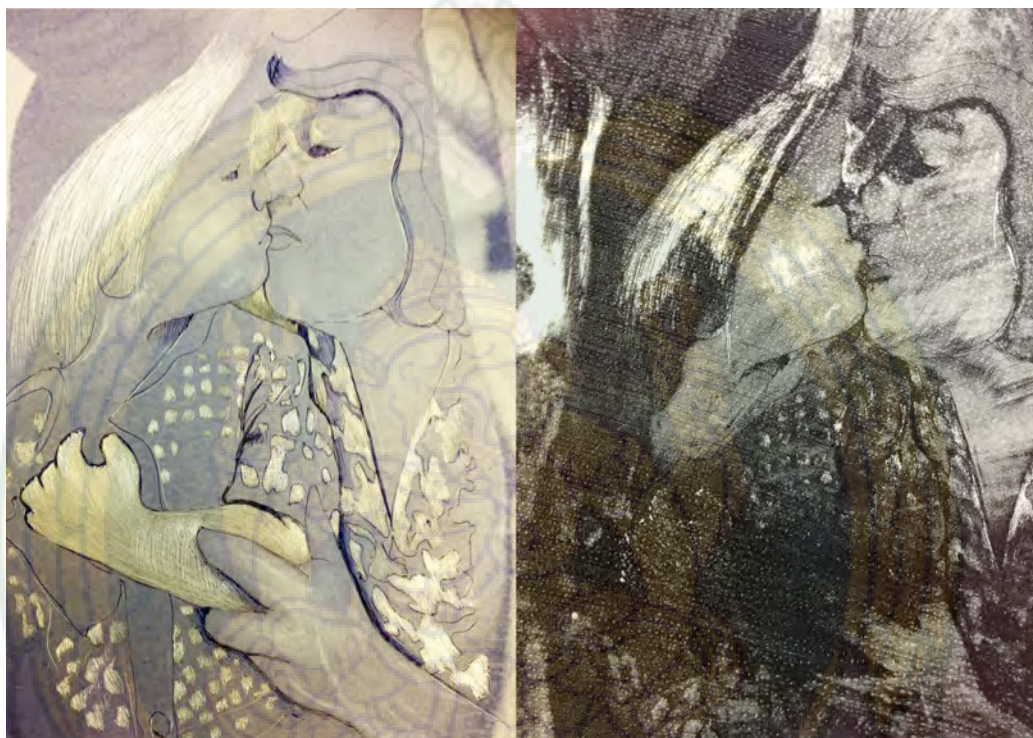

ภาพที่ 9 ขั้นตอนการสร้างภาพต้นแบบงานสร้างสรรค์ขั้นที่ 8

ที่มา : ข้อมูลจากผู้วิจัย

3.2 ขั้นตอนการขูดขีดให้เกิดร่องลึก (Intaglio Process) และการเขียนด้วยวัสดุไขลงบนแม่พิมพ์

นำแม่พิมพ์ที่ได้มาขูดขีดให้เกิดร่องลึก ด้วยเหล็กแหลมคล้ายแท่งปากกา โดยขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยได้เพิ่มเติมเนื้อหารายละเอียดที่นอกเหนือจากในส่วนไฟล์ภาพต้นแบบ เพื่อเพิ่มให้ผลงานมีรายละเอียดทั้งด้านกายภาพและด้านความรู้สึก

ภาพที่ 10 แม่พิมพ์ที่ขูดขีดให้เกิดร่องลึก

ที่มา : ข้อมูลจากผู้วิจัย

จากผลการวิจัยในขั้นตอนการขูดขีดพบว่า หากขีดเส้นที่มีขนาดเล็กบางและถี่เมื่อนำไปพิมพ์ เส้นที่ตั้งใจจะให้เกิดเป็นเส้นที่ว่างไม่ปรากฏสีใดๆ กลับกลายเป็นเส้นที่มีหมึกพิมพ์เข้าไปแทนที่ เนื่องจากเส้นมีขนาดเล็กจนเกินไป เมื่อกลิ้งหมึกพิมพ์ด้วยลูกกลิ้งยางไปกลับหลายๆรอบ ทำให้หมึกพิมพ์ในลูกกลิ้งที่มีความเหลวในระดับหนึ่งเข้าไปอุดบริเวณที่เป็นร่อง จึงนำไปสู่การขูดขีดเส้นให้มีความหนาและลึกมากยิ่งขึ้น รวมถึงหมึกพิมพ์ต้องมีความเหนียวข้นมากเพียงพอ อีกทั้งยังมีความจำเป็นต้องควบคุมอุณหภูมิในห้องปฏิบัติการให้มีความคงที่ประมาณ 25 องศาเซลเซียส เพื่อควบคุมให้หมึกพิมพ์ไม่ขยายตัว

จากนั้นให้ลูกสาวขีดเขียนเรื่องราวลงบนแม่พิมพ์ด้วยดินสออย่างอิสระ ปราศจากกฎเกณฑ์ และข้อบังคับใดๆ แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นร่วมกันกับแม่ตามจินตนาการ โดยอาศัยประสบการณ์ที่ได้จากการอบรมเลี้ยงดูจากพ่อและแม่ที่หล่อหลอมจนเกิดเป็นพฤติกรรมการเล่นแบบ การสังเกต และจดจำสิ่งต่างๆ รอบตัว โดยปล่อยให้ลูกใช้ทักษะและความสามารถในการตัดสินใจใน ด้านสุนทรียภาพเฉพาะตน ประสานรวมเข้าด้วยกันบนชิ้นงานเดียวกับการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ของผู้วิจัย

ภาพที่ 11 การเขียนลายเส้นด้วยดินสอบนแผ่นอะลูมิเนียม

ที่มา : ข้อมูลจากผู้วิจัย

ขั้นตอนการสร้างแม่พิมพ์โดยเขียนด้วยดินสอนี้ เมื่อนำไปกลิ้งหมึกพิมพ์ด้วยลูกกลิ้งยาง หมึกจะติดลงบนเส้นดินสอ (ดินสอผลิตโดยการใส่แกรไฟต์ผสมกับผงถ่าน จากนั้นจุ่มในน้ำมันหรือขี้ผึ้ง เพื่อให้เขียนได้ง่ายขึ้น จึงไม่มีความแน่นอนในการใช้เป็นสื่อในการรับหมึกพิมพ์) ไม่ได้ผ่านการกัดกรด เส้นจึงไม่มีความแข็งแรง สามารถพิมพ์ได้เพียงไม่กี่ชิ้นงาน ผลงานในขั้นหลังจึงให้ลูกเขียนลายเส้นลง บนกระดาษและเสกนเข้าไปคอมพิวเตอร์เพื่อสร้างแม่พิมพ์ด้วยระบบคอมพิวเตอร์เวกเตอร์ และเมื่อได้ แม่พิมพ์ที่สมบูรณ์แล้วจึงนำเข้าสู่กระบวนการพิมพ์หินและ Monoprint (สีน้ำ) ในลำดับต่อไป

3.3 ขั้นตอนการทำภาพพิมพ์หิน และ Monoprint (สีน้ำ) ลงบนแผ่นอะลูมิเนียม (Aluminum Plate)

แม่พิมพ์ที่ผ่านกระบวนการสร้างภาพด้วยระบบคอมพิวเตอร์ทูเพลท เป็นตัวนำทางให้หมึกพิมพ์สามารถเกาะติดเป็นภาพ ด้วยการใช้ฟองน้ำลูบผิวหน้าเพลทให้มีความชุ่มชื้นอยู่เสมอ สลับกับการกลิ้งหมึกพิมพ์ โดยกรรมวิธีการพิมพ์หินซึ่งเป็นกระบวนการสร้างผลงานที่อาศัยความไม่เข้ากันของน้ำและไข ซึ่งการสร้างแม่พิมพ์ดังกล่าวต่างจากขั้นตอนการทำภาพพิมพ์หินที่สร้างภาพขึ้นมาจากวัสดุที่เป็นไข บริเวณที่เขียนก็จะเป็นส่วนที่หมึกจะเกาะติดเป็นภาพ เมื่อภาพที่ต้องการเขียนเสร็จสมบูรณ์แล้วต้องนำแป้งฝุ่นโรยให้ทั่ว ใช้มือลูบผิวหน้าแม่พิมพ์ เพื่อดูดซับความชื้นจากวัสดุไขและเพลท นำกาวอาระบิก (Arabic gum) เกลบบนแม่พิมพ์ลูบด้วยฟองน้ำที่มีความชื้นให้ทั่วในลักษณะแนวนอนและแนวตั้งประมาณ 1 - 2 นาที ใช้ผ้าสาหลูที่ปั่นเป็นลูกประคบเช็ดแม่พิมพ์ให้แห้งสนิทอย่างรวดเร็วทิ้งไว้ 1 คืน เพื่อให้วัสดุไขที่ใช้เขียนติดกับแม่พิมพ์อย่างสนิท และต้องนำเข้าสู่ขั้นตอนการกัดกรด (สัดส่วนกาวบริสุทธิ์ 8 ออนซ์ ต่อ กรดฟอสฟอริก 5.6 ml) โดยคิดเป็นสัดส่วน กาวกรด 1 ส่วน ต่อ กาวบริสุทธิ์ 1 ส่วน ใช้แปรงขนกระต่ายจุ่มกาว แปรงไปในส่วนที่มีน้ำหนักเข้มที่สุดก่อนไปจนถึงน้ำหนักเทาและอ่อนตามลำดับควบคุมเวลาให้เหมาะสมประมาณ 4 นาที แล้วเทกาวลงบนเพลท ลูบกาวให้ทั่วด้วยฟองน้ำชื้น แล้วเช็ดกาวออกให้บาง นวดด้วยกาวบริสุทธิ์อีกครั้ง หรือ RE - GUM ใช้กาวบริสุทธิ์เกลบบนเพลท ลูบไปมาในลักษณะแนวตั้ง - แนวนอนเช็ดแล้วให้เรียบเนียน - บางที่สุดด้วยผ้าสาหลู ทิ้งไว้ 30 นาที จากนั้นจึงล้างวัสดุไขบนแม่พิมพ์ที่เขียนไว้ (Wash Out) โดยใช้ผ้านุ่มแห้งสะอาดชุบน้ำมันสน (Turpentine) เช็ดให้ทั่ว แล้วเช็ดตามด้วยทินเนอร์อีกครั้ง จากนั้นจึงใช้แลคเกอร์แดง (Red lacquer) เช็ดทั่วทั้งภาพ เพื่อเป็นการสร้างฐานไขให้ติดแน่นกับแม่พิมพ์ ตามด้วยหมึกพิมพ์ที่จะใช้พิมพ์ซึ่งเจือจางด้วยน้ำมันสนเล็กน้อย เช็ดให้เรียบและให้บางสม่ำเสมอ เพื่อเป็นการสร้างฐานหมึกให้ติดกับแม่พิมพ์ จากนั้นใช้ฟองน้ำชุบน้ำล้างคราบน้ำมันและหมึกบนผิวหน้าเพลทให้ทั่ว กาวและสีที่ไม่อยู่ในส่วนของภาพจะหลุดออกไป จะเห็นว่าขั้นตอนการทำภาพพิมพ์หินที่สร้างขึ้นด้วยการใช้วัสดุไขเขียนมีความซับซ้อน การสร้างแม่พิมพ์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ทูเพลทจึงช่วยลดขั้นตอนได้มาก แต่ลักษณะของผลงานมีความแตกต่างกันทั้งทางกายภาพและการให้ความรู้สึก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับรูปแบบและเนื้อหาเรื่องราวที่ต้องการนำเสนอว่ามีความเหมาะสมกับวิธีการสร้างแม่พิมพ์ในแบบใด

ภาพที่ 12 วัสดุอุปกรณ์สำหรับพิมพ์งาน

ที่มา : ข้อมูลจากผู้วิจัย

วัสดุอุปกรณ์สำหรับการพิมพ์

1. ฟองน้ำอย่างดี ที่มีส่วนผสมของใยพืช (Cellulose)
2. ผ้าสาหลูหรือผ้าขาวบางชนิดเนื้อผ้าที่มีความนิ่ม 2 - 3 ผืน
3. แป้งฝุ่น (Talcum powder)
4. แปรงขนกระต่าย
5. กาวอาระบิก (Arabic gum)
6. น้ำมันสน (Turpentine)
7. หมึกพิมพ์ ใช้หมึกพิมพ์ ออฟเซ็ท แทนหมึกลิโธกราฟ
8. ผงไลต์แมกนีเซียมคาร์บอเนต (Light Magnesium Carbonate B.P. Powder)
9. เครื่องผสมหมึก
10. กระดาษปรีฟ (Proof) ใช้สำหรับรองพิมพ์
11. กระดาษพิมพ์ ฟาเบรียโน (Fabriano)

3.3.1 ขั้นตอนการกลิ้งหมึก (Roll Up Ink)

หมึกที่นำมาใช้พิมพ์คือหมึก (Offset Ink) ซึ่งเป็นหมึกที่ใช้สำหรับโรงพิมพ์ระบบอุตสาหกรรม โดยทั่วไป ผสมด้วยผงไลต์แมกนีเซียมคาร์บอเนต (Light Magnesium Carbonate B.P. Powder) เพื่อช่วยให้เนื้อหมึกเหนียวขึ้นขึ้น ซึ่งอัตราส่วนขึ้นอยู่กับรายละเอียดของผลงาน หากมีความละเอียดมากควรผสมผงไลต์แมกนีเซียมคาร์บอเนตในปริมาณเท่ากับปริมาณของหมึกพิมพ์ เพื่อให้หมึกพิมพ์มีความชื้น หากลักษณะแม่พิมพ์เป็นพื้นระนาบเรียบและมีขนาดใหญ่ ควรผสมผงไลต์แมกนีเซียมคาร์บอเนตในปริมาณที่น้อยลง เพื่อให้หมึกพิมพ์ติดลงบนแม่พิมพ์ได้ดีและรวดเร็วขึ้น

ภาพที่ 13 ขั้นตอนการผสมหมึกพิมพ์กับผงไลต์แมกนีเซียมคาร์บอเนต

(Light Magnesium Carbonate B.P. Powder)

และการผสมสีน้ำกับกาวอาระบิก

ที่มา : ข้อมูลจากผู้วิจัย

เมื่อผสมหมึกพิมพ์เข้ากับผงไลต์แมกนีเซียมคาร์บอเนตเรียบร้อยแล้วก็นำลูกกลิ้งยางที่มีขนาดความยาวเหมาะสมกับแม่พิมพ์ ปาดหมึกบนแท่นกลิ้งหมึกพิมพ์ กลิ้งลูกกลิ้งไปกลับจนหมึกมีลักษณะเรียบเนียนเสมอกัน จึงนำลูกกลิ้งดังกล่าวไปกลิ้งบนแม่พิมพ์ สลับกับใช้ฟองน้ำเช็ดด้วยน้ำให้เป็นฟิล์มบางๆ ภาพที่สร้างไว้จะค่อยๆ ปรากฏชัดขึ้นเรื่อยๆ โดยการนำลูกกลิ้งไปรับหมึกบนแท่นกลิ้งหมึกจำนวน 4 ชุด โดยแต่ละชุดที่รับหมึกจะนำมากลิ้งสลับไปมาบนแม่พิมพ์ให้ทั่วทุกทิศทางประมาณ 20 ครั้ง เพื่อให้แม่พิมพ์รับหมึกพิมพ์เสมอกันทั่วทั้งภาพ จากนั้นนำเข้าสู่กระบวนการเขียนสีน้ำซึ่งต้องทำอย่างต่อเนื่อง เพื่อไม่ให้หมึกพิมพ์แห้ง ส่งผลให้รายละเอียดของผลงานบนแม่พิมพ์ติดลงบนกระดาษทั้งหมด

ภาพที่14 ขั้นตอนการกลิ้งหมึก

ที่มา : ข้อมูลจากผู้วิจัย

3.3.2 การเขียนสีน้ำ (Monoprint) ลงบนแผ่นอะลูมิเนียม (Aluminum Plate)

การเขียนสีน้ำ (Monoprint) ลงบนแผ่นอะลูมิเนียม (Aluminum Plate) เฟลทไม่สามารถซึมน้ำได้ต่างกับการเขียนสีน้ำลงบนกระดาษ ทำให้เกิดปรากฏการณ์ของความตึงผิว (Surface tension) เกิดหยดของเหลว (droplet) ซึ่งเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นกับของเหลวที่มีขนาดเล็กและอยู่อย่างอิสระ เช่น การรวมตัวของหยดน้ำที่เกาะกันเป็นลูกกลมๆ ผู้วิจัยนำกาวอาระบิก (Arabic gum) เคลือบผิวหน้าแม่พิมพ์บางๆ คล้ายแผ่นฟิล์ม ก่อนการเขียนสีน้ำ กาวชนิดนี้ได้จากยางของต้นไม้ประเภท Acacia Senegal ซึ่งมีขึ้นในแถบประเทศ ตะวันออกกลาง มีหน้าที่ช่วยเพิ่มความยืดหยุ่น โครงสร้างของกาวอาระบิก เป็น Polysaccharide มีลักษณะคล้ายแป้ง เป็น Stabilizer

ภาพที่15 ภาพแสดงผลของการเขียนสีน้ำที่ไม่ได้ผสมกาวอาระบิก

ที่มา : ข้อมูลจากผู้วิจัย

สีน้ำที่นำมาเขียนต้องมีคุณภาพดีเพื่อให้เนื้อสีมีความสดเพราะเนื่องจากผู้วิจัยต้องใช้สีขาวเข้ามามีส่วนช่วยในการสร้างค่าน้ำหนักให้อ่อนลง แทนการใช้สีน้ำลงบนกระดาษโดยตรง ในระหว่างขั้นตอนการเคลือบขาวให้มีความบางและเสมอกันทั่วทั้งแม่พิมพ์จำเป็นต้องใช้ฟองน้ำถูไปมาหลายครั้งส่งผลให้หมึกพิมพ์บางส่วนหลุดออกไป เนื่องจากแม่พิมพ์ที่สร้างขึ้นด้วยระบบคอมพิวเตอร์ทูเพลท เป็นแม่พิมพ์แผ่นอะลูมิเนียมแบบโพซิทีฟ (Positive Photo Litho plate) มีลักษณะผิวและรูพรุนที่มีความละเอียดมาก ต่างจากแม่พิมพ์แผ่นอะลูมิเนียมแบบละเอียดปานกลาง (Medium Ball – Grained Plate Fine Art Lithography) ผู้วิจัยจึงปรับเปลี่ยนวิธีการใช้การอาระบิก เคลือบผิวหน้าแม่พิมพ์เป็นการผสมสีน้ำในจานสีที่จัดเตรียมไว้ ทดลองระบายสีลงบนแผ่นกระดาษสีขาว เพื่อให้ได้สีตรงตามที่ต้องการ นำการอาระบิก เกล่งไปผสมเพิ่มเติมในเนื้อสีประมาณ 30% เพื่อช่วยให้เกิดการเกาะติด เพิ่มความหนืดให้กับสีน้ำ

ภาพที่16 ภาพแสดงผลของการเขียนสีน้ำที่ผสมการอาระบิก

ที่มา : ข้อมูลจากผู้วิจัย

นำสีที่ได้ระบายลงไปบนแม่พิมพ์ ในบริเวณที่มีพื้นที่เล็กควรระบายสีน้ำให้บางเพราะหากหยดสีให้ไปขังอยู่ในบริเวณดังกล่าว เมื่อสีแห้งจะมีความเข้มข้นของกาาราระบิคมาก จึงส่งผลให้เมื่อนำเข้าแท่นพิมพ์กระดาษพิมพ์จะติดในบริเวณดังกล่าวและอาจทำให้กระดาษขาดได้ ในส่วนที่ต้องเขียนสีน้ำบริเวณพื้นที่กว้าง ผู้วิจัยใช้กระบอกฉีดน้ำพ่นให้เกิดละอองน้ำฝอยฟุ้งกระจายไปทั่วบริเวณดังกล่าวเพื่อให้สีน้ำเคลื่อนที่เข้าหากันอย่างนุ่มนวล และในบางพื้นที่ที่มีความเข้มข้นของสีมากเกินไปก็สามารถใช้ฟองน้ำที่มีความชื้นแต่ไม่ชุ่มแตะลงไปบริเวณดังกล่าวเพื่อสร้างพื้นผิวและลดความเข้มข้นของสีให้มีความกลมกลืนมากยิ่งขึ้น

ภาพที่17 ใช้ฟองน้ำที่มีความชื้นแตะลงบนแม่พิมพ์เพื่อสร้างพื้นผิว

ที่มา : ข้อมูลจากผู้วิจัย

หลังจากเขียนสีน้ำเสร็จสมบูรณ์แล้ว ต้องรองจนกว่าสีน้ำแห้งสนิท เนื่องจากกระดาษที่จะนำมาพิมพ์มีความชื้น (เตรียมขึ้นกระดาษ โดยใช้ฟองน้ำสะอาดชุบน้ำให้ชุ่มๆ ถูบลงหลังกระดาษแล้ว ซ้อนกันไว้ในห่อพลาสติก ทิ้งไว้อย่างน้อย 1 ชั่วโมง) หากสียังไม่แห้งเมื่อนำเข้าแท่นพิมพ์สีจะกระจาย ซึ่มออกนอกบริเวณที่กำหนด

ภาพที่ 18 ขั้นตอนการเขียนสีน้ำบนแผ่นอะลูมิเนียม

ที่มา : ข้อมูลจากผู้วิจัย

เมื่อภาพที่ปรากฏบนแม่พิมพ์มีความสมบูรณ์จากการผสมผสานของทั้ง 2 เทคนิคแล้ว จึงเข้าสู่ขั้นตอนการพิมพ์ โดยการเตรียมการพิมพ์ กำหนดจุด Register Mark ลงบนเพลทและกระดาษที่จะพิมพ์ (ขั้นตอนนี้ทำไว้ล่วงหน้าก่อนที่จะกลึงหมึกพิมพ์) เตรียมแท่นพิมพ์ ด้วยการนำเพลทที่จะทำการพิมพ์ผนึกติดกับแท่นพิมพ์ (Bed Plate) โดยใช้กาวในการยึดเพลท ตรวจสอบ Scraper Bar ให้มีขนาดกว้างกว่าภาพ (Image) หาระยะที่จะกดและยก Scraper Bar แล้วทำเครื่องหมายไว้ เพราะเมื่อจะทำการพิมพ์จริงจะไม่สามารถกะระยะได้ วางกระดาษที่จะพิมพ์ลงบนแม่พิมพ์ แล้วตามด้วยกระดาษบุรูป 5 - 6 แผ่น เพื่อความยืดหยุ่น ปิดทับด้วยแผ่นพลาสติก P.V.C ปาดจารบีบริเวณด้านบน เพื่อให้การกดเคลื่อนมีความลื่นไหล จากนั้นนำเข้าแท่นพิมพ์

ภาพที่ 19 แท่นพิมพ์ระบบกดเคลื่อน

ที่มา : ข้อมูลจากผู้วิจัย

ภาพที่ 20 ขั้นตอนการพิมพ์

ที่มา : ข้อมูลจากผู้วิจัย

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การสร้างสรรค์งานภาพพิมพ์โดยกระบวนการภาพถ่าย (Photo Lithography) และ Monoprint (สีน้ำ) ผู้วิจัยมุ่งหมายที่จะสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้เพื่อศึกษาและพัฒนาเทคนิควิธีการในการสร้างสรรค์ให้เกิดความชำนาญมากขึ้น ลดกระบวนการสร้างภาพที่มีขั้นตอนซับซ้อน แตกต่างจากธรรมเนียมปฏิบัติของงานภาพพิมพ์ ซึ่งกว่าจะออกมาเป็นภาพพิมพ์ที่สมบูรณ์แต่ละภาพต้องใช้เวลาและแม่พิมพ์จำนวนมาก โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับการบันทึกเรื่องราวที่แม่เลือกสรรให้ประทับลงในความทรงจำของลูก เพื่อปลุกฝัง ถ่ายทอดความรัก แผ่ด้วยคำสอนจากแม่สู่ลูก ซึ่งได้รับอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมภายในครอบครัว ลูกมีความคิดเป็นของตัวเองอย่างชัดเจนขึ้นมาก อาจเป็นเพราะเติบโตในยุคสมัยที่สื่อต่างๆ เข้ามามีบทบาท มีอิทธิพลในการหล่อหลอม พฤติกรรม การแสดงความคิดเห็น ความอ่าน มีหลายครั้งที่ได้ยินลูกตั้งคำถามหรือบอกเล่าเรื่องราว สะท้อนให้เห็นถึงข้อมูลที่เขาได้รับทั้งจากบทเรียนที่ได้จากครอบครัวและจากสังคมภายนอก ทำให้เกิดจินตนาการ เห็นภาพเรื่องราวต่างๆ ที่เขาสัมผัสและรู้สึกกับประสบการณ์การเรียนรู้ชีวิต ซึ่งไม่อาจปฏิเสธได้เลยว่าทุกๆ สถานการณ์ ทุกๆ คำพูด ไม่ว่าจะเล็กหรือใหญ่ สำคัญหรือไม่ ดีหรือร้าย สิ่งต่างๆ เหล่านี้ ได้ถูกบันทึกไว้ในความทรงจำ และเป็นตัวหล่อหลอม แสดงสัจธรรม สะท้อน ค่านิยม วิสัยทัศน์ พฤติกรรมการใช้ชีวิตของครอบครัว เล็กๆ ครอบครัวหนึ่ง โดยวิธีการค้นคว้าอย่างมีระบบ เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนในสาขาวิชาภาพพิมพ์ ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาวรรณกรรม ที่สร้างแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์งานศิลปะ ศึกษาตัวอย่างผลงานของศิลปิน ศึกษาเทคนิคเพื่อนำไปใช้ในงานศิลปะและสรุปแนวทางการพัฒนาผลงานศิลปะดังต่อไปนี้

4.1 วิเคราะห์ผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่ 1

ภาพที่ 21	ผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่ 1
ชื่อผลงาน	ด.ญ.พิมพ์รัก, 2015
เทคนิค	Photo Lithography, Monoprint (สีน้ำ)
ขนาด	100 x 70 ซม.

ภาพถ่ายลูกสาวนั่งไขว่ห้างบนเก้าอี้ภายในห้องด้วยท่าทางที่นิ่งสงบ ซึ่งเป็นอากัปกิริยาที่ไม่ได้พบเห็นบ่อยนัก ผู้วิจัยรู้สึกประทับใจภาพนี้เนื่องจากสายตาลูกมองมานั้นเหมือนมีนัยยะอะไรบางอย่างซ่อนอยู่ภายใน จึงนำภาพถ่ายนี้มาเป็นต้นแบบในการสร้างแม่พิมพ์(Photo Lithography) โดยจัดวางรูปทรงหลัก (Figure) เป็นรูปทรงเดี่ยวเพื่อสร้างความโดดเด่น วางตำแหน่งจุดกึ่งกลางของภาพเป็นจุดเด่น (Dominance) สร้างมิติลวงตาให้เกิดปริมาตร (Volume) บนพื้นระนาบ 2 มิติ มีเส้นแกนสมมติเป็นตัวกำหนดความสมดุล 2 ข้าง มีความเหมือนใกล้เคียงกัน จัดเป็นดุลยภาพแบบสมมาตร (Symmetry Balance) ขุดขีดเพิ่มเติมลวดลายที่มีความหมายและมีความสำคัญผ่านกระบวนการคิด วิเคราะห์ ที่แม่เลือกสรรเพื่อให้ประทับใจในความทรงจำของลูกประกอบกับการเขียนลายเส้นที่ลูกเขียนภาพสมาชิกทุกคนในครอบครัวจัดวางอยู่ในตำแหน่งพื้นหลังที่เป็นผนังห้อง และเขียนสีน้ำลงบนแม่พิมพ์ให้มีการทับซ้อนของสี ที่มีค่าน้ำหนักใกล้เคียงกันสร้างความกลมกลืน (Harmony) ทำให้เกิดเอกภาพที่ประสานกันภายในภาพ

ผลงานชิ้นนี้เป็นจุดเริ่มต้นของการให้ลูกมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์ผลงาน จากภาพจะเห็นถึงการแสดงความรู้สึกที่แตกต่างกันระหว่างผู้วิจัยที่เขียนเรื่องราวภายในเรือนร่างของลูก ภาพวาดใบหน้าของแม่ที่กำลังตะโกนส่งเสียงดัง อยู่ร่วมกับลายเส้นแม่ที่กำลังโอบอุ้มลูก การบันทึกรายละเอียดที่หลากหลายอารมณ์แสดงให้เห็นความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ล้อมรอบด้วยลายเส้นสมาชิกในครอบครัว โดยมีการแทนค่า เจ้าชาย (พ่อ) เจ้าหญิง (แม่) จินตนาการเต็มไปด้วยความสุข สดใส แสดงให้เห็นถึงสภาวะภายในที่แตกต่างกันของคนทั้ง 2 ผู้วิจัยเห็นถึงความน่าสนใจในการผสมผสานเข้าด้วยกันบนความแตกต่างที่เกิดขึ้นภายในผลงาน ซึ่งประกอบไปด้วย

1. ความแตกต่างในด้านรูปแบบ การนำภาพถ่ายที่มีลักษณะ เหมือนจริง 3 มิติผสมเข้าด้วยกันกับการเขียนลายเส้นตามจินตนาการ 2 มิติ
2. ความแตกต่างของเทคนิควิธีการในการสร้างสรรค์งานภาพพิมพ์โดยกระบวนการภาพถ่าย (Photo Lithography) และ Monoprint (สีน้ำ) ซึ่งใช้คุณลักษณะความต่างของน้ำและน้ำมัน เส้นสีเชื่อน้ำมันที่สร้างแม่พิมพ์ขึ้นจากเทคนิคภาพพิมพ์หิน (Lithograph) ถูกใช้เป็นตัวกำหนดขอบเขตรูปร่าง โดยปล่อยให้สีน้ำผสมผสานเคลื่อนและเลื่อนไหลอย่างอิสระทำงานร่วมกันบนแม่พิมพ์ขึ้นเดียว
3. ความแตกต่างในด้านการแสดงอารมณ์ความรู้สึกของผู้วิจัยกับลูกสาว

การสร้างสรรค์ผลงาน ควบคู่ไปกับการทดลองหาเทคนิคและกระบวนการสร้างภาพให้สมบูรณ์ในการพิมพ์เพียงครั้งเดียว จากผลงานชิ้นนี้ผู้วิจัยเห็นสมควรในการผสมกาวอาระบิกเพิ่มเติมในเนื้อสีประมาณ 30% เพื่อช่วยให้เกิดการเกาะติด เพิ่มความหนืดให้กับสีน้ำแทนการเคลือบกาวอาระบิกลงบนผิวแม่พิมพ์ทั้งแผ่น และผลที่ได้จากการขูดขีดแม่พิมพ์ให้เกิดร่องลึก (Intaglio Process) ไม่สามารถเพิ่มให้ผลงานมีรายละเอียดในการเขียนด้วยเทคนิค Monoprint (สีน้ำ) ก่อนการพิมพ์โดยกระบวนการพิมพ์หิน (Lithography) ได้ กล่าวคือ ในบริเวณที่ขูดขีดโดยใช้เหล็กแหลมคล้ายปากกาในการสร้างเนื้อหาเรื่องราว เมื่อนำมาพิมพ์หมึกบนลูกกลิ้งจะลงไปทับจนเรียบหายเป็นแผ่นเดียวกัน จึงไม่เห็นภาพรายละเอียดที่ต้องการนำเสนอ ผู้วิจัยจึงนำธรรมชาติที่ปรากฏในผลงานจากขั้นตอนนี้ไปปรับใช้ในบริเวณที่สามารถควบคุมให้ผลงานเป็นไปตามที่กำหนด ในการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นต่อไป

4.2 วิเคราะห์ผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่ 2

ภาพที่ 22
ชื่อผลงาน
เทคนิค
ขนาด

ผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่ 2
พิมพ์รักเจ้าจง เยือกเย็น นุ่มนวลและอ่อนหวาน, 2015
Photo Lithography, Monoprint (สีน้ำ)
70 x 100 ซม.

ภาพถ่ายลูกสาวยืนยิ้มถือไอศกรีม ผู้วิจัยรู้สึกประทับใจ จึงนำภาพถ่ายนี้มาเป็นต้นแบบในการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 2 โดยมีการเขียนรายละเอียดเพิ่มเติมสื่อสารผ่านภาษาภาพ มีเนื้อหาในการสอนให้ลูกเป็นคนที่เยือกเย็น นุ่มนวลและอ่อนหวาน ผสานรวมเข้ากับลายเส้นภาพวาดของลูกที่เขียนด้วยดินสอลงบนแม่พิมพ์โดยตรง ซึ่งเส้นที่ได้มีความชัดเจนมาก ในด้านการสื่อสารอารมณ์ความรู้สึกได้เป็นอย่างดี ผู้วิจัยปล่อยให้ลูกขีดเขียนอย่างอิสระโดยปราศจากการควบคุมหรือชี้นำปล่อยให้ลูกคิดฝัน (Fantasy) โดยไม่มีความจริงที่เป็นเหตุผลมาเป็นข้อจำกัด ทำให้ลายเส้นที่ลูกเขียนไม่สามารถช่วยเสริมเนื้อหาที่ต้องการนำเสนอได้ จึงเป็นแค่การประกอบเข้าด้วยกันของทัศนธาตุทางศิลปะ(Visual Elements) ประกอบด้วย

1. จุด (Point)
2. เส้น (Line)
3. รูปร่าง, รูปทรง (Form)
4. ระนาบ (Plane)
5. พื้นผิว (Texture)
6. สัดส่วน (Proportion)
7. ความสว่างและความมืด (Light & Shadow)
8. บริเวณว่าง (Space)
9. สีและน้ำหนักร (Color and Tone)

หลักองค์ประกอบศิลป์สร้างให้เกิดความสัมพันธ์กันทั้งในส่วนประธานและส่วนรองของภาพ ทำให้ผลงานมีเอกภาพ มีความสมดุลทั้งซ้ายและขวา เกิดดุลยภาพ (Balance) มีลักษณะถ่วงดุลกันของรูปร่าง รูปทรง ที่มีขนาด ปริมาตร น้ำหนัก สี ฯลฯ ปรากฏในงานอย่างเท่าเทียมกัน

เทคนิควิธีการได้พัฒนามาจากพื้นฐานของการเรียนฝึกฝนและสร้างสรรค์ผลงานที่ผสมผสานวิธีการทางจิตรกรรมและภาพพิมพ์เข้าด้วยกัน การทับซ้อนเทคนิค สร้างมิติที่แตกต่าง ผลที่ได้จากการทดลองพิมพ์งานครั้งนี้ ผู้วิจัยสามารถควบคุมการไหลของน้ำได้เป็นอย่างดี สีแต่ละสีอยู่ในพื้นที่ที่กำหนด ในการสร้างบรรยากาศภายในผลงาน ร่องรอยที่ได้จึงให้ความรู้สึกอิสระประสานกลมกลืนกับการเขียนสีน้ำได้เป็นอย่างดี

4.3 วิเคราะห์ผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่ 3

ภาพที่ 23 ผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่ 3
 ชื่อผลงาน เกาสะท่อนพิมพ์รัก, 2015
 เทคนิค Photo Lithography, Monoprint (สีน้ำ)
 ขนาด 70 x 100 ซม.

ภาพถ่ายลูกสาวในวัยขวบครึ่งเดินเล่นอยู่กับแสงและเงาสะท้อนของตัวเองที่ตกกระทบลงบนพื้น ภาพถ่ายนี้ถูกเลือกนำมาเป็นต้นแบบในการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 3 เพื่อถ่ายทอดเนื้อหาเรื่องราวให้ลูกเข้าใจธรรมชาติของการเกิดแสงและเงา ว่ามีแสงจึงมีเงา มีที่ไปที่มา ทุกๆ สรรพสิ่งบนโลกนี้ล้วนมีเหตุและมีผลด้วยกันทั้งสิ้น ให้ลูกได้เรียนรู้จากสภาวะแวดล้อมรอบๆ ตัว โดยในทุกๆ ที่จะมีแม่คอยดูแลอยู่ไม่ห่าง

การสร้างสรรค์ผลงานในชิ้นนี้ ผู้วิจัยได้มีการบอกเล่าเรื่องราว ที่มา และความหมายที่ต้องการจะสื่อสารผ่านผลงานก่อน แต่ไม่ได้กำหนดกฎเกณฑ์ว่าจะต้องเขียนรูปร่างอะไร วาง ณ ตำแหน่งใด เพื่อให้ได้ลายเส้นที่มีความสดและบริสุทธิ์จากลูกโดยตรง ซึ่งจะเห็นได้ว่าภายในภาพลูกจะเขียนรูปแม่อยู่ด้วยเสมอ และล้อมรอบด้วยธรรมชาติ สายรุ้ง ก้อนเมฆและต้นไม้ แสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญกับผู้เป็นแม่

องค์ประกอบภายในภาพสร้างให้เกิดความสัมพันธ์กันทั้งในส่วนประธานและส่วนรอง โดยกำหนดให้แสงเกิดขึ้นจากจุดกึ่งกลางของภาพ ส่วนอื่นจะอยู่ในเงามืดตามลักษณะของแสงเงาในธรรมชาติ ทำให้เกิดปริมาตรของรูปทรง เพิ่มเติมเนื้อหาเรื่องราวตามจินตนาการ สร้างน้ำหนักความอ่อนแก่ของบริเวณที่ถูกแสงสว่าง ให้ความแตกต่างระหว่างรูปออกจากพื้นดำ ด้วยการเขียนลายเส้นสีขาวลงบนแสงและเงาที่ตกกระทบพื้น บริเวณที่น้ำหนักตัดกันเป็นตัวดึงดูดความน่าสนใจ ให้ความลึกให้ความรู้สึกด้วยการประสานกันของน้ำหนัก เกิดจังหวะการเคลื่อนไหวต่อเนื่องกันของเส้น รูปทรง และน้ำหนัก สร้างเอกภาพแบบเคลื่อนไหว (Dynamic Unity) เกิดความกลมกลืนและการขัดแย้งในปริมาณที่เหมาะสมทำให้ผลงานมีความสมดุลทั้งซ้ายและขวา

4.4 วิเคราะห์ผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่ 4

ภาพที่ 24
ชื่อผลงาน
เทคนิค
ขนาด

ผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่ 4
The Star ของแม่, 2015
Photo Lithography, Monoprint (สีน้ำ)
100 x 70 ซม.

ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญในการทำหน้าที่แม่แบบที่ดีให้กับลูก เพื่อพัฒนาศักยภาพให้ลูกมีสุขภาพดี เติบโตทั้งร่างกาย กิริยา วาจา อารมณ์ สังคม สติปัญญาและจิตวิญญาณ มีความสามารถในการเรียนรู้ มีคุณธรรม และปรับตัวได้อย่างสร้างสรรค์ในยุคสมัยที่สื่อต่างๆ เข้ามามีบทบาทมีอิทธิพลในการหล่อหลอมพฤติกรรม ความเชื่อส่วนตัว ประเพณีและวัฒนธรรม

ภาพถ่ายต้นแบบผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 4 นี้ เป็นภาพลูกสาวยืนโพสท่าอยู่ตำแหน่งช่วงกลางของภาพ คล้ายนางแบบที่ลูกได้พบเห็นผ่านสื่อต่างๆ จึงเกิดพฤติกรรมเลียนแบบ จะเห็นได้ว่าภายในภาพรูปร่างแม่ที่ลูกเขียนลงไปมีขนาดเล็ก ลูกให้ความสำคัญกับทิวและการเขียนผมให้ยาวเพื่อความสวยงามเพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับเขามากกว่า ด้วยความคิดที่ว่าผู้หญิงต้องมีผมยาวเท่านั้นถึงจะสวย แสดงให้เห็นว่าสื่อมีอิทธิพลในการสร้างค่านิยมด้านการมีรูปลักษณ์ภายนอกที่สวยงาม เป็นการปลูกฝังให้เด็กมองคนเฉพาะเปลือกนอก ซึ่งการเลี้ยงลูกให้ได้ดีนั้น พ่อและแม่คือตัวอย่างที่ดีที่สุด ในสายตาของลูกเพื่อเป็นแรงผลักดันและชักจูงใจลูกให้ไปสู่จุดมุ่งหมาย ด้วยความรัก คุณธรรม ความเที่ยงตรงและความยุติธรรม มีความอดทน มานะ พยายาม มีจิตใจที่หนักแน่นเข้มแข็ง ผู้วิจัยจึงเลือกภาพนี้มาเพื่อสร้างสรรค์เพื่อสร้างลานสนทนาระหว่างแม่กับลูกในการสอนให้ลูกเข้าใจผ่านผลงานศิลปะ โดยการใช้ทัศนธาตุทางศิลปะจัดองค์ประกอบศิลปะสร้างผลงานศิลปะกึ่งนามธรรม โดยการใช้สัญลักษณ์ในการแทนค่าสื่อความหมาย

4.5 วิเคราะห์ผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่ 5

ภาพที่ 25
ชื่อผลงาน
เทคนิค
ขนาด

ผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่ 5
พิมพ์รักธรรมชาติ, 2015
Photo Lithography, Monoprint (สีน้ำ)
100 x 70 ซม.

ผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่ 5 ผู้วิจัยให้ความสำคัญในขั้นตอนการสร้างไฟล์ภาพต้นแบบด้วยโปรแกรม Photo shop ซึ่งเป็นกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะประเภทหนึ่ง สามารถปรับแต่งลด ตัดทอน เพื่อให้เกิดความประสานกลมกลืนกันระหว่างภาพถ่ายและการเขียนสีน้ำ ภายในภาพรูปทรงคนจัดวางอยู่ในตำแหน่งกึ่งกลางของภาพ ได้ถูกลดทอนรายละเอียดลงให้เหลือเพียงโครงร่างลดความชัดเจนของค่าน้ำหนักของภาพถ่ายลง เพื่อให้สีน้ำที่จะเขียนทับลงไปมีความสัมพันธ์กัน เพราะศิลปะไม่ใช่เพียงการเลียนแบบหรือการบันทึกรูปของสิ่งที่เห็นในธรรมชาติ แต่แสดงความจริงภายในของรูปลักษณะที่ปรากฏ ด้วยองค์ประกอบทางรูปธรรม คือการประสานกันอย่างมีเอกภาพของทัศนธาตุ และนามธรรม คือเนื้อหาในงานแสดงออกผ่านรูปทรงทางศิลปะ

ผลงานชิ้นนี้มีจุดเด่นด้านการสร้างความสมดุลอย่างง่าย ๆ ด้วยการซ้ำ (Repetition) ของรูปร่างและสีที่เหมือนกันทั้งด้านซ้ายกับด้านขวา และด้านบนกับด้านล่าง เป็นการรวมตัวกันอย่างมีระเบียบ เชื่อมโยงสัมพันธ์กัน สร้างให้ผลงานมีเอกภาพ

4.6 วิเคราะห์ผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่ 6

ภาพที่ 26

ผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่ 6

ชื่อผลงาน

พิมพ์รักเจ้าจาง สังกัด เรียนรู้และจดจำ, 2015

เทคนิค

Photo Lithography, Monoprint (สีน้ำ)

ขนาด

100 x 70 ซม.

ผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่ 6 เลื่อนนำเสนอรูปถ่ายลูกสาวที่เดินดูงานศิลปะในวันเปิดนิทรรศการ มาเป็นต้นแบบ ภายในภาพจะเห็นได้ว่า เขากำลังสังเกต เรียนรู้และจดจำสิ่งต่างๆ รอบตัว ซึ่งผู้วิจัยเชื่อว่าศิลปะช่วยกระตุ้นประสาทสัมผัส เสริมสร้างพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ศิลปะเป็นสื่อโยงความคิดความเข้าใจต่อกัน ทำให้เกิดประสบการณ์ใหม่ต่อการเห็นปรากฏซึ่งสุนทรียภาพ กระตุ้นให้เกิดปัญญารับรู้ ความจริงของธรรมชาติ สะท้อนให้เห็นถึงความจริงในวิถีชีวิต เสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมให้เกิดขึ้นภายในจิตใจของลูกได้ โดยการบอกเล่าเรื่องราว ที่มา และความหมายที่ต้องการจะสื่อสารผ่านผลงานก่อน จากนั้นปล่อยให้ลูกสร้างสรรค์ศิลปะอันบริสุทธิ์ ปราศจากกฎเกณฑ์และข้อบังคับใดๆ แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นร่วมกันกับแม่อย่างเป็นอิสระตามจินตนาการ ใช้ทักษะและความสามารถในการตัดสินใจในด้านสุนทรียภาพเฉพาะตน

จัดองค์ประกอบศิลปะสร้างให้เกิดความสัมพันธ์กันทั้งในส่วนประธานและส่วนรองของภาพ ทำให้ผลงานมีเอกภาพ มีความสมดุลทั้งซ้ายและขวา จุดเด่น ภาพดูมีระยะต้นลึก ได้ถูกนำมาใช้อย่างอิสระ เป็นการแสดงออกตามธรรมชาติของตนเองในช่วงเวลานั้น โดยใช้สัญลักษณ์แทนความหมายสร้างความสมดุล กลมกลืนภายในภาพให้ได้มาซึ่งผลงานที่สมบูรณ์ทั้งด้านความงามและสามารถสื่ออารมณ์ความรู้สึกได้ ผลสัมฤทธิ์ที่ปรากฏในการสร้างสรรค์งาน นอกเหนือจากการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างแม่กับลูกแล้ว ข้าพเจ้ายังสามารถเห็น การแสดงออกซึ่งความคิดเห็นและสติปัญญาของลูกได้ จากการวิเคราะห์ผลงานโดยการแปรค่าสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ปรากฏในงาน อีกทั้งศิลปะยังให้แนวทางในการโน้มน้าจิตใจให้กับลูกที่อยู่ในช่วงวัยที่พร้อมรับ กระตือรือร้นที่จะซึมซับคุณค่าแห่งสุนทรียภาพ ที่ก่อให้เกิดความดีงามภายในจิตใจ ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการเป็นมนุษย์ที่มีคุณค่า

การใช้สีที่สดใสจากการเขียนสีน้ำลงบนบรรยากาศพื้นสีเทาที่ได้จากการกลิ้งหมึกบนแม่พิมพ์ ทำให้งานมีเสน่ห์และมีความกลมกลืน ด้วยการกระจายสีจากลวดลายรูปหัวใจบนเสื้อไปหาปีกผีเสื้อที่รายล้อมอยู่บริเวณรอบๆ ตัว แม้ผลงานจะมีลักษณะเป็นแนวตั้ง แต่ไม่ทำให้ผู้ดูเกิดความรู้สึกอึดอัด เนื่องจากบรรยากาศของสีที่มีค่าน้ำหนักบางเบาให้ความรู้สึกสบาย มีอิสระ ไม่มีกรอบหรือขอบเขตมาเป็นตัวกำหนด

สีที่ใช้เขียนในบริเวณพื้นที่แคบๆ จะมีความสดของเนื้อสี แต่ต้องระวังเรื่องของปริมาณกาว่าที่ผสมในเนื้อสีก็มีความหนาแน่นตามไปด้วย ซึ่งขั้นตอนนี้อาจส่งผลให้ เมื่อนำแม่พิมพ์เข้าแทนพิมพ์ กระดาษที่รับสีในบริเวณดังกล่าวขาดติดกับแม่พิมพ์ได้

4.7 วิเคราะห์ผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่ 7

ภาพที่ 27	ผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่ 7
ชื่อผลงาน	พิมพ์รักน้อง 1, 2015
เทคนิค	Photo Lithography, Monoprint (สีน้ำ)
ขนาด	100 x 70 ซม.

ภาพถ่ายลูกสาวทั้ง 2 คนที่กำลังเล่นช็อค สื่อบอกความรู้สึกที่เต็มไปด้วยความรัก ความเอื้ออาทร จึงนำภาพถ่ายนี้มาเป็นต้นแบบในการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 7 โดยการเลียนแบบความงาม ตั้งแต่ เส้น รูปร่าง รูปทรง พื้นผิว แสงเงาและพื้นที่ว่างที่ปรากฏในภาพถ่าย ภายในภาพรูปทรงของคนสองคนวางตำแหน่งกลางเป็นจุดเด่นของภาพ สัมพันธ์เชื่อมโยงเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันสร้างความกลมกลืนเป็นเอกภาพ มีความสมดุลทั้งซ้ายและขวา แสดงให้เห็นสัมพันธ์ภาพระหว่างพี่กับน้อง สื่อบอกถึงความรักความอบอุ่นที่เกิดขึ้นภายในครอบครัว

ผลงานชิ้นนี้มีความโดดเด่นในเรื่องการใช้รูปทรงที่ได้จากสติ๊กเกอร์ที่นำมาปะติดลงบนภาพถ่ายอีกชั้นหนึ่ง ช่วยส่งเสริมเรื่องราว สื่อบอกความรักความสามัคคีระหว่างพี่กับน้อง ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกัน รูปทรงกลมและรูปการ์ตูน ถูกนำมาใช้แทนค่าความกลมเกลียว สัมพันธ์กัน สื่อบอกปรากฏในผลงานได้กำหนดอยู่ในบริเวณที่เป็นสติ๊กเกอร์ สร้างความรู้สึกถึงความสดใสให้เกิดขึ้นในทุกๆ บริเวณที่สร้างสรรค์โดยลูกเต็มไปด้วยจินตนาการในโลกสมมุติ สร้างความแตกต่างให้เกิดขึ้นบนภาพถ่ายเพื่อบันทึกความทรงจำของแม่

4.8 วิเคราะห์ผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่ 8

ภาพที่ 28 ผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่ 8
 ชื่อผลงาน พิมพ์รักน้อง 2, 2015
 เทคนิค Photo Lithography, Monoprint (สีน้ำ)
 ขนาด 70 x 100 ซม.

ภาพถ่ายลูกสาวทั้ง 2 คน ที่น้องกำลังแย่งของเล่นจากพี่ ซึ่งเป็นบรรยากาศที่เกิดขึ้นเป็นประจำทุกวัน พี่จะอุทสนให้ยอมน้อง เสียสละให้กับน้องโดยตลอด ลูกสาวจึงเขียนลายเส้นแม่ยืนเป็นกรรมการห้ามทับ แต่ไม่ว่าจะยังไง ก็ยังมีแต่รอยยิ้มและเสียงหัวเราะเสมอ ภาพนี้มีเสียง สื่อแสดงความรู้สึกที่เต็มไปด้วยความรัก ความเอื้ออาทร

ในการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นนี้จะเห็นถึงการปะทะกันของรูปทรงคนที่มีทิศทางตรงกันข้ามกัน ถูกลดทอนลงด้วยการใช้สีและน้ำหนักที่มีความขัดแย้งกันน้อยลง เพื่อให้ผลงานมีความกลมกลืนและมีเอกภาพ ค่าน้ำหนักของสีที่ปรากฏมีความเบาบาง เนื่องจากการเขียนสีลงบนบริเวณที่มีขอบเขตกว้าง จำเป็นต้องใช้สีจำนวนมากเพื่อนำสีเคลื่อนที่ให้เต็มบริเวณตามที่ต้องการ ทำให้สีที่หลงเหลือในบริเวณดังกล่าวมีความเจือจางมากกว่าการเขียนสีในบริเวณที่แคบๆ เพื่อลดปัญหาความซีดจาง ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการสลับสีจากปลายพู่กัน ให้เกิดละอองของสีทั่วทั้งภาพ สร้างให้ผลงานเกิดพื้นผิวลวงตา

4.9 วิเคราะห์ผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่ 9

ภาพที่ 29 ผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่ 9
 ชื่อผลงาน Reflex, 2015
 เทคนิค Photo Lithography, Monoprint (สีน้ำ)
 ขนาด 100 x 70 ซม.

ผลงานชิ้นนี้มีความโดดเด่นในเรื่องการผสมผสานเข้าด้วยกันอย่างเท่าเทียมของ การจัดค่าน้ำหนักที่มีความชัดเจนและสร้างมิติที่มีความแตกต่างระหว่างความเหมือนจริงที่ปรากฏในภาพถ่าย 3 มิติกับลายเส้นที่ถูกสร้างขึ้นอย่างเรียบง่าย 2 มิติ ใช้เป็นสัญลักษณ์แทนค่าความจริงและเงาที่สะท้อนพฤติกรรมที่ลุ่มมองเห็นและเลียนแบบพฤติกรรม เน้นให้ผลงานแสดงอารมณ์ความรู้สึกที่เต็มไปด้วยความรักระหว่างแม่กับลูก ทศนธาตุต่างๆ ถูกนำมาใช้สร้างความสมบูรณ์ ปราศจากการตกแต่งเพียงเพื่อให้เกิดความสวยงามเพียงอย่างเดียว

4.10 วิเคราะห์ผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่ 10

ภาพที่ 30	ผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นที่ 10
ชื่อผลงาน	Untitled, 2015
เทคนิค	Photo Lithography, Monoprint (สีน้ำ)
ขนาด	100 x 70 ซม.

ภาพถ่ายใบหน้าที่ได้เต็มไปด้วยรอยยิ้มของลูกสาว ถูกจัดวางรวมกับสายเส้นตัวแทนแม่ที่กำลังยืนอุ้มลูก ถูกแปรค่าจากความรู้สึกอบอุ่นที่ลูกได้รับความรักผ่านการแสดงพฤติกรรม การโอบอุ้ม คลอเคลีย อยู่ไม่ห่าง

ผลงานชิ้นนี้มีการจัดวางรูปร่างรูปทรงที่มีระยะใกล้ ไม่มีพื้นที่ว่าง การให้ค่าความสำคัญของทฤษฎีทางศิลปะ ลดน้อยลง มีความขัดแย้งเกิดขึ้นในส่วนของการจัดค่าน้ำหนักแสงเงา ทิศทางที่แตกต่างกัน ผู้วิจัยเน้นเฉพาะเนื้อหาเรื่องราวที่ต้องการนำเสนอ ผ่านการจัดวางที่ไม่ลงตัว เพื่อแสดงความไม่สมบูรณ์ให้ปรากฏในผลงาน เปรียบเทียบกับประสบการณ์การใช้ชีวิตในครอบครัว ซึ่งในบางครั้งเราก็ไม่ได้เป็นไปตามที่ต้องการทั้งหมด ไม่ได้มีกฎเกณฑ์หรือทฤษฎีใดมาเป็นตัวกำหนดได้ถูกต้องทั้งหมด

บทที่ 5

สรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ

การเลี้ยงลูกต้องใช้พลังกาย พลังใจอย่างมากในการหาความพอเหมาะพอดีในการนำ ศาสตร์และศิลป์ต่างๆ มาประยุกต์ใช้ เพื่อสร้างและเสริมให้ลูกเติบโตเป็นคนที่มีคุณภาพในสังคม ศิลปะก็เป็นอีกทางหนึ่งซึ่งช่วยกระตุ้นประสาทสัมผัส เสริมสร้างพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ศิลปะจัดเป็นภาษาของมนุษย์ในอีกลักษณะหนึ่งด้วยเหตุที่ศิลปะสามารถเป็นสื่อ โยงความคิดความเข้าใจต่อกันของมวลมนุษย์ได้ ศิลปะเป็นส่วนหนึ่งของการแสดงออกทางภาษาที่สามารถสร้างความเข้าใจตามจินตนาการและการสร้างสรรค์ เป็นประสบการณ์สากลไม่อยู่ในขอบเขตของสังคมใด สังคมหนึ่ง นักจิตวิทยาส่วนมากเชื่อว่า ความคิดสร้างสรรค์ของแต่ละบุคคลเป็น คุณสมบัติเฉพาะตัวแสดงให้เห็นอัตลักษณ์เฉพาะตน

ผู้วิจัยเห็นถึงความสำคัญของสถาบันครอบครัว และคุณค่าในการสร้างสรรค์ศิลปะ ส่งผลให้เกิดแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะร่วมกันระหว่างผู้วิจัยและลูกสาววัย 5 ขวบ เพื่อให้เกิดประสบการณ์ใหม่ต่อการเห็นปรากฏซึ่งสุนทรียภาพ กระตุ้นให้เกิดปัญญารับรู้ ความจริงของธรรมชาติ สะท้อนให้เห็นถึงความจริงในวิถีชีวิต เสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมให้เกิดขึ้นภายในจิตใจ

การสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาวรรณกรรม ที่สร้างแรงบันดาลใจ ในการสร้างสรรค์งานศิลปะ ศึกษาผลงานของศิลปินที่มีแนวคิดใกล้เคียง ศึกษาเทคนิควิธีการ ภาพพิมพ์หิน Lithograph และเทคนิคภาพพิมพ์ขึ้นเดียว Monoprint (สีน้ำ) นำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ ทดลองหาเทคนิควิธีการสร้างสรรค์ ภาพพิมพ์เทคนิคผสม (Mixed Techniques) ลงบนแม่พิมพ์ขึ้นเดียว โดยนำภาพถ่ายลูกสาวมาเป็นต้นแบบ เน้นสัมพันธ์ภาพระหว่างแม่กับลูกบันทึกเรื่องราว ความประทับใจในช่วงเวลา แสดงให้เห็นความรักความอบอุ่นที่เกิดขึ้นภายในครอบครัว

จากการศึกษาพบว่าผลงานมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นเรื่อยๆตามลำดับ จากความเข้าใจ และความชำนาญที่เพิ่มขึ้น เรียนรู้ข้อจำกัดของแต่ละเทคนิค สามารถควบคุมและปล่อยให้แสดง ธรรมชาติเฉพาะตนอย่างอิสระ กลมกลืน ประสานสอดคล้องกับรูปแบบและเนื้อหาของผลงานได้อย่างมีเอกภาพ มีความงามและเกิดสุนทรียภาพ ซึ่งต้องใช้เวลาในการฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ ช่วยในเรื่องการประหยัดเวลาได้มาก ลดขั้นตอนการทำงานภาพพิมพ์สีที่ต้องสร้างแม่พิมพ์หลายเพลท กว่า จะได้ผลงานชิ้นสีที่สมบูรณ์ แต่ผลที่ได้จากการทดลองชุดชุดแม่พิมพ์ให้เกิดร่องลึก (Intaglio Process) ไม่เป็นไปตามที่คาดว่าจะมีส่วนช่วยเพิ่มให้ผลงานมีรายละเอียดในการเขียนด้วยเทคนิค Monoprint (สีน้ำ) ก่อนการพิมพ์โดยกระบวนการพิมพ์หิน (Lithography) ได้ ผู้วิจัยหวังว่าความรู้ที่ได้จะเป็น ประโยชน์กับผู้สนใจและสามารถนำไปพัฒนาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนในสาขาวิชาภาพพิมพ์ต่อไป

บรรณานุกรม

กัญญา เจริญสุกุล. **ความเป็นไปได้ในการทำภาพพิมพ์หินในประเทศไทย.**

(กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่งจำกัด (มหาชน))

กัญญา เจริญสุกุล. **ภาพพิมพ์หิน Lithograph.** (กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่งจำกัด (มหาชน), 2550.)

อัสนีย์ ชูอรุณ. **ศิลปะสมัยใหม่ยุคบุกเบิก.** (กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พริ้นติ้ง เฮ้าส์, 2535.)

อิทธิพล ตั้งโฉลก. **สู่จิตร ทศวรรษภาพพิมพ์.** (กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่งจำกัด (มหาชน), 2535.)

อิทธิพล ตั้งโฉลก. **สู่จิตรนิทรรศการจิตรกรรม 2546-2548,** (กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่งจำกัด (มหาชน), 2550.)

อิทธิพล ตั้งโฉลก. **บ้านและสวน ฉบับเดือนเมษายน. 2552.**

http://www.arthousegroups.com/madshow.php?showcase_id=345)

<http://www.ardelgallery.com>

<http://www.chemipan.com>

<http://www.chaarts.com>

<http://www.era.su.ac.th/Artists/thai/chalood/tend.html>

<http://www.era.su.ac.th/ArtDB/tha/detailpicture.asp?id=P00030209>

<http://www.era.su.ac.th/ArtDB/tha/detailpicture.asp?id=P001327>

<http://www.family.truelife.com>

<http://www.jarun.org>

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล นางมินทร์ลดา จักรชัยอนันท์
เกิด 20 ตุลาคม 2520
ที่อยู่ 55/190 ม.5 ม.แกรนด์กิตติยา ต.คลองโยง อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม 73170
โทรศัพท์มือถือ 086-3537079 E-mail Address : now8899@hotmail.com
ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์(ภาพพิมพ์) คณะศิลปวิจิตร สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ประวัติการศึกษา

- พ.ศ. ๒๕๔๓ - สำเร็จการศึกษาศิลปบัณฑิต สาขาภาพพิมพ์ เกียรตินิยมอันดับ๒
 ภาควิจิตรศิลป์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- พ.ศ. ๒๕๔๘ - สำเร็จการศึกษาปริญญาศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาพพิมพ์
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

